

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám.
Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR;
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS;
PERLAKY GYÖRGY.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P, Félévre 4 P,
Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam, 30. szám.

Vasárnap, július 22.

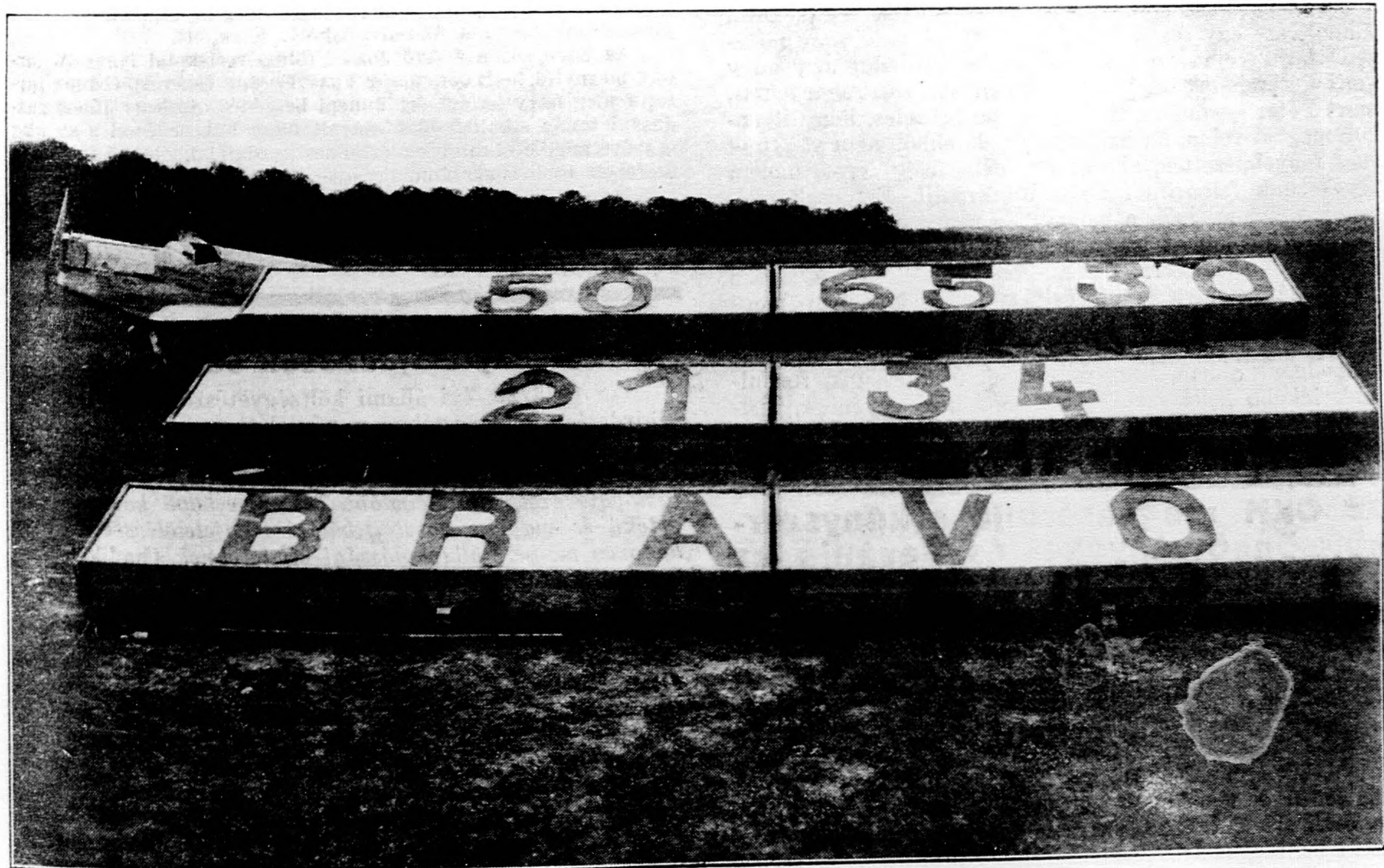
A községi utcák fásítása.

(V. I.) A csonkaország községei közül igen kevesen dicsekedhetnek szép utcai fásítással. Igaz, az első elgondolásra, nem is látszik olyan fontos tényezőnek a községi utcák és utak fásítása. De mindjárt hatalmas szükségességét érezzük, ha nem úgy van községünk fásítása kezelve, mint azt ugyanolyan gondtal és fáradsággal helyesen is megcsinálhatnánk. Általában véve nem üresek községeink utcái, csak hogy a jó izlés megcsufolása az, amit sok helyen láthatunk, mert a fák minden rendszer, minden beosztás nélkül vannak csoportosítva. Ki-ki a maga izlése és szájaize szerint cselekszik és később meg is látszik a szomorú eredmény, mert az össze-vissza ültetés egyálta-

lán nem szorgalmazza a község széprendészetét. És talán belopódzik ez a szertelenség az emberek lelkébe is és ott is gyökeret ver a rendszertelenség érzése.

Pedig itt volna a legfőbb ideje, ha törödnénk önmagunkkal, ha törödnénk és gondot fordítanánk községünk külső csínjának emelésére is. Mert nem csak olyan nemzetek, országok pusztulnak el, melyek nem tudnak önmagukért áldozatot hozni, hanem az a község is halálra van ítélve, melyen a kishitűség és önmagának lekicsinylése vesz erőt.

De hisz nekem nem céлом itt elvont dolgokról beszélni. Gyakorlati szükségét szeretném bizonyítani an-

Risztics János hazánkfiának új világrekordja az időtartamrepülésben.

Hirt adtunk róla hogy Risztics János hazánkfia az időtartamrepülésben Németországban új világrekordot állított fel. A világ-hírű magyar repülő Lipcse és Dessau városok között repült. Utja alatt a repülőtereken hatalmas táblákon adták hírül neki elért idejét. Képiünk azt a táblát örökíti meg, melyen közölték vele, hogy a régi világrekordot megdöntötte. A tábla harmadik sorában „Bravó!“ (Éljen!) felírás olvasható.

nak, hogy mennyire fontos, sőt mondhatnám nemzetvédelmi szempontból is mennyire kívánatos a községi utcák és utak fásítása. Ha a község külső csínját teljesen figyelmen kívül hagyjuk, pedig ez sem tartozik utolsó helyre — egészségügyi oldalát nézve a dolognak, egyenesen bünt követünk el önmagunk ellen, ha nem fordítunk kellő gondot a fásításra. Nagyon természetes, hogy helyenként meg kell válogatnunk, hogy milyen fa volna a talaj szempontjából a legjobb. Nagyon szép és helyes a gömbakác, előnye az, hogy nem kényes, de viszont aránylag sok gondozást igényel, ha a szépet szeretjük. A hársfa ültetése célszerű azért, mert virágját fel tudjuk használni, ellenben meglehetősen kényes s nem minden talajt szereti. Ha pedig kedveli helyét, úgy akkorára nő, hogy terebélyével árnyékot vet az utcai szobákra s azok a nap fényétől vannak megfosztva. Tehát nem oly egyszerű a fanem megválasztása. Természetes, nem lehet minden községre egy kaptafát huzni, mert már előbb említettem, hogy ez helyenként és talajonként változik.

Az a kifogás is elhangzik több oldalról, hogy az utcák és utak fásítása csak akkor vezetne széprendészeti és falu-fejlesztési szempontból eredményre, ha a kiültetett fák gondozására egy állandó és hozzáértő embert tartana, illetve alkalmazna a község. A magam részéről azt állítom, hogy erre semmi szükség nincsen, még akkor sem, ha azt az anyagiak különben megengednék. Kellő ellenőrzés, megfigyelés és propaganda mellett igenis rá lehet szoktatni a községet arra, hogy ápolja a kiültetett fákat. Nem igaz, hogy évenként egyszer-kétszer néhány órát ne lehessen szentelni erre. Ilyenkor azonban helyes, ha az egyöntetűség kedvéért a munkálatokat valaki ellenőrzi. De hát minden igyekvés jóindulatot és odaadást kíván, ami — sajnos — csak ritkán s kevesekben van meg.

De ha már olyan sokat beszélünk magunk között a több megértés szükségességéről, azt ne csak másoknak ajánljuk, mint orvosságot, hanem magunk is éljünk ezzel a drága patikaszerrel. Drága, mert annak segítségével jönne létre egy szebb és boldogabb jövő. Csakhogy nehezen tudjuk elhagyni jó szokásainkat, például azt, hogy amit Péter jónak lát és tart, azt már Pál azért sem teheti, mert Péter — találta ki. Nagyon természetes, hogy ilyenkor még jó volna, ha hallgatnánk, de ahhoz nem vagyunk elég fegyelmezettek, akaratunk nem elég erős, hanem igyekezünk felborítani Péter törekvéseit. Ezt csak mellesleg akartam, jobban mondván — nem szívesen szurtam ide. De ide kellett szurnom, mert rá akartam mutatni gondolkodásmódunkra.

Tehát az utca és ut fásítása igenis komolyan megfontolandó dolog s nem végzünk felesleges munkát, ha igyekszünk azt meg is valósítani. Mielőtt véglegesen megállapodnánk abban, hogy milyen fát is ültessünk, forduljunk inkább kellő szakképzettséggel bíró egyénhez, nehogy későn eszméljünk tévedésünkre, mert akkor már pénzünknek gyümölcsét aligha élvezzük.

Az OKH megvásárolja a kényszerkölcsönkötvényeket és beváltja az esedékes szelvényeket.

Sokat panaszkodik a vidéki közönség a zugügynökök egyre nagyobb arányokat öltő üzérkedése és garázdálkodása miatt. Legujabban a zugügynökök a kényszerkölcsönkötvényeknek, a Nemzeti Bank részvényeinek, az ezüst- és aranypénzeknek vásárlására vetették magukat. A zugügynökök felkeresik a községeket és a messze tanyákat és a falusi lakosságnak előadják, hogy ezek az értékpapírok rövidesen olcsóbbodnak, az ezüst- és aranypénzek pedig teljesen elértéktelenednek, azonban ők hajlandók az értékeket méltányos áron megvásárolni. Állításaik igazolására mindenféle nyomtatványt, újságcikket mutatnak. A nyomtatványok arról szólnak, hogy rövidesen számítani lehet a kérdéses értékek teljes elértéktelenedésére.

A legtöbb hiszékeny gazda, aki eddig féltve őrizte értékeit s néhány darab ezüst- és aranypénzét, örül, hogy ilyen méltányos árat kap a kényszerkölcsönkötvényekért, vagy ezüst és arany pénzeiért. A zugügynökök rendszerint *harminc-negyven pengőt fizetnek egy millió korona névértékű kölcsönkötvényért és természetesen elhallgatják azt, hogy a kötvényen levő esedékes szelvények ellenértéke is a gazdát illeti.*

Ennek az üzérkedésnek megakadályozása érdekében az Országos Központi Hitelszövetkezet most arra hívja fel vidéki szövetkezeteinek figyelmét, hogy a központ ilyen esetekben is szívesen áll tagjai rendelkezésére és mind a kényszerkölcsönkötvényeket, mind a részvényt, arany- és ezüstpénzt a budapesti tőzsdén kialakult napi áron értékesíti. A központ az egymilliós kényszerkölcsönkötvényt a zugügynökök által fizetett árral szemben körülbelül ötven pengővel váltja be, ezenkívül a kötvényeken levő minden egyes 50.000 koronás esedékessé vált szelvény értékét az eladónak téríti meg. Az OKH egyúttal arról is tájékoztatja szövetkezeteit és ezeken keresztül a gazdákat, hogy a Magyar Nemzeti Bank részvényének 1924—1927. évi (négy darab) és az ötszázalékos kényszerkölcsönkötvénynek 1925 július 1—1928 július 1. (négy darab) szelvényei esedékesek és a központnál beválthatók.

Deák Ferencz szobrának házi felavatási ünnepélye a kehidai földmives iskolában.

Július hó 8-án tartotta meg a kehidai m. kir. földmivesiskola igazgatósága a földmivelésügyi miniszter ur által Zala György hírneves szobrászművészünkkel elkészített Deák Ferenc bronz mellszobor házi avatóünnepségét a helybeli és környékbeli lakosság, a falu levante- és tűzoltóegyesületeinek részvétele mellett.

A szerény, de annál bensőségebb ünnepség a régi Deák-kuria előtt folyt le, mely épületet a hozzátartozó 500 holdas gazdasággal együtt két évre vásárolta meg az állam s ott máris jóhírnévnek örvendő földmivesiskolát létesített.

Az ünnepségen Éltető József földmivesiskolai igazgató tartott megnyitó beszédet, majd Vass Ferenc esperesplébános tartotta meg nagy hatást ért ünnepi beszédét. Ambrus János gazdasági tanár alkalmi ódát szavalt nagy lelkesedéssel s az alig egy éve működő tanintézet értelmes gazdaifjából álló énekkara szerepelt több énekszámmal.

Értesülésünk szerint e házi jellegű ünnepségen kívül az ősz folyamán még egy országos iskolaavató ünnepség is lesz Kehidán a földmivelésügyi miniszter és számos közéleti előkelőség jelenlétében.

Rövidesen megkezdik a hadikölcsönkötvénytulajdonosok segítését.

Az 1928/29. évi állami költségvetésről szóló törvény kihirdetése következtében a népjóléti és munkaügyi miniszterre hárul az a feladat, hogy a törvény rendelkezései értelmében gondoskodjék azoknak a kisjövedelműeknek támogatásáról, akik legalább összesen 5000 korona névértékű és magyar nosztrifikálási megjelöléssel ellátott háborus magyar államadóssági címleteknek (hadikölcsönkötvényeknek) tulajdonosai. A népjóléti miniszter már megtette intézkedését a törvényes rendelkezések végrehajtására vonatkozó utasítás előkészítésére. Ez az utasítás előreláthatóan néhány héten belül elkészül és kihirdetése után az érdekeltek előterjeszhetik kérelmüket a végrehajtásra vonatkozó szabályok szerint meghatározandó módon, helyen és időben, viszont a végrehajtási utasítás megjelenése előtt a kérelmet előterjeszteni nem célszerű, mert az ilyen fél kiteszi magát annak, hogy kérését esetleg meg kell ismételnie. A rendelet megjelenésének türelmes bevárása az érdekeltekre semmi hátránnyal nem jár, mert a törvényben foglalt rendelkezés értelmében megszervezendő miniszterközi bizottság a rendelkezésre álló anyagi fedezet korlátai között lehetőleg minden jogosult igényt figyelembe vehet.

Rombadöntött a robbanás egy pesti házat.

Az elmúlt hét keddjén délután 2 órakor borzalmas robbanás történt Budapesten, a Gömb-utca 61. számú ház pincéjében. A környékbeli házak ablakai esőrömpölve törtek össze és a következő pillanatban hatalmas dübörgéssel omlott össze a magásföldszintes ház. A megrendítő szerencsétlenséget a ház pincéjében dolgozó munkások okozták, akik szénkénnel tisztították borsót a szisziktől. Munkaközben azonban a szénkénnel felrobbant és a következő pillanatban az egész ház, mint valami kártyavár, dőlt össze, maga alá temetvén a bennlévőket.

Az épület közelében dolgozott Badei István fuvarosmunkás, aki a porfelhőkben levő romhalmazhoz rohant, hogy azonnal megkezdje a mentési munkálatokat, de a szénkénnel gázától elájult és összeesett.

A pillanatok alatt kivonult mentők először Badeit vették gondozás alá, majd pedig az áldozatok kereséséhez láttak. Félóra munka után megtalálták Egyedi Róza mindenleányt, aki a házban lakó Stahl Rezső fuvaros szolgálatában állt. Egyedi Rózát súlyos sebeivel azonnal kórházba szállították. Ujabb félóra után sikerült az egymásra tornyosuló gerendákat szét-hurcolni és itt előkerült a harmadik áldozat: Stahl Edit, aki még eszméleténél volt, azonban ő is súlyos sérüléseket szenvedett.

A tüzoltók szakadatlanul küzdöttek az áldozatok megmentéséért. A lakóház romhalmazának azt a részét igyekeztek elhordani, ahol a hálószoba volt, mert Stahl Rezsőné itt tartózkodott a robbanás pillanatában. Ujabb félóra múlva sikerült is a fuvaros feleségét megtalálni, de már csak borzalmasan szétroncsolt holttestét hozhatták elő a romok alól. A szerencsétlen asszony koponyáját egy gerenda teljesen összezúzta.

Most a pincebejáratot igyekeztek a tüzoltók szabaddá tenni. Mintegy másfél vagon borsó volt itt felhalmozva és bizonyosnak volt tekinthető, hogy a két munkás, akik itt dolgoztak, megfulladnak. A mentési munkálatok közben megsebesült Vámos Lajos és Magyar Gergely tüzoltó, továbbá Bartha István rendőr. A tüzoltókat a mentők első segélyben részesítették, a rendőrt pedig gázmérgezéssel kórházba szállították.

A tüzoltók délután fél négy órakor a romhalmaz alól előhozták Kazár István kereskedő holttestét, aki a robbanás pillanatában látogatóban volt Stahleréknál.

A mentési munka befejezése után a rendőrség szigorú vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a borzalmas végű katasztrófa miatt. Megállapították, hogy Stahl Rezső fuvarozó néhány héttel ezelőtt adta bérbe a pincét a Kazár testvéreknek, akik hüvelyesek tisztításával foglalkoztak. Kazár István a robbanás pillanatában a pincében foglalatostkodott s ott lelte halálát.

Kihallgatta a rendőrség Kazár Elemér mérnököt, a szerencsétlenség egyik halálos áldozatának bátyját, aki állítólag közösen bérelte Kazár Istvánnal a pincét. Az eddigi megállapítások szerint senki sem kért az előljárástól engedélyt, hogy a pincében szénkénnel hüvelyeseket tisztítsanak, mert ha ilyen kérést terjesztettek volna elő, az előljárást semmi esetre sem adta volna meg az engedélyt.

A helyszíni szemlén kétféle nézet alakult ki a szerencsétlenség okára nézve. Az egyik szerint a szénkénnel robbanása, a másik szerint pedig a gázvezeték megrepedése folytán kitudult gáz meggyulladására idézte elő a robbanást.

Cséplés Békéssámszonban.
(Ifj. Kozó Mihály felvétele.)

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtókra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

Felállítják a kézműiparosok nyugdíjintézetét.

Vass József dr. népjóléti miniszter közölte az Ipartestületek Országos Szövetségével, hogy tervbe vette a kézműiparosok öregség és rokkantság esetére szóló kötelező biztosításának törvényes rendelkezését. A miniszter az előkészítési munkákat már megkezdte és a törvényjavaslatot még az ősz folyamán az országgyűlés elé akarja vinni. A törvényhez szükséges statisztikai adatbeszerzést az IPOSz-ban tömörült ipartestületek maguk végzik s a szükséges statisztikai lapokat már szét is küldték az egyes testületeknek.

A belügyminiszter szabályozta az amerikai kivándorlást.

A belügyminiszter valamennyi utlevélkiállító hatósághoz körrendeletet intézett, amely szerint bevándorlók a következőképpen osztályozhatók:

I. Rész. (Kvótán kívül.) Ezek a bevándorlók minden számszerű korlátozástól mentesen bebocsáthatók. Idetartoznak a családi kötelék alapján az amerikai állampolgár felesége, kiskorú gyermekei és az amerikai állampolgársággal bíró nő férje, ha a házasságkötés 1928 június 1-e előtt történt; továbbá az Amerikába bebocsáttatott és oda rövidebb külföldi tartózkodás után visszatérő idegen, azok, akik az amerikai kontinensen születtek, valamint a főiskolai tanárok, lelkészek, főiskolai hallgatók, ha hivatásuk gyakorlására igyekeznek az Egyesült-Államok területére s végül azok a nők, akik házasságuk előtt amerikai állampolgárok voltak.

II. Rész. (Kvótán belül, kedvezményes.) A magyar létszámot a bevándorlási törvény 473-ban állapítja meg. A magyar kvóta havonként 47 személyre szól. A kvóta 50 százalékaig elsőbbségi jogot kapnak a nagykorú amerikai állampolgár édes szülei, továbbá a nagykorú amerikai állampolgárnő idegen honos férje. Idetartoznak még a különleges képzettségű gazdászok és hozzátartozóik. Amennyiben e kategóriákkal a kvóta első 50 százaléka nem telik meg, a fennmaradó számokat hozzácsatolják a második 50 százalékhöz és ez alkotja a „rendes kvótát”. Ebben az új törvény értelmében elsőbbséget élveznek az Amerikába törvényesen bebocsáttatott idegen állampolgárok feleségei és kiskorú gyermekei, ha nőtlenek, vagy hajadonok. A kedvezményre igényt tartóknak előjegyzés céljából a szükséges okmányokkal az amerikai konzulátuson kell jelentkezniük.

III. Rész. (Kvótán belül, kedvezmény nélkül.) Ha a kvóta a fenti első és második kedvezményezettekkel nem telne meg, a fennmaradó számokat kiadják az egyéb kivándorlók részére, tekintet nélkül a rokoni kapcsolatra. A kvóta hovatartozás az illető születési helyre szerint számít, tekintet nélkül az állampolgárságra. Aki tehát jelenleg megszállott területen született, bár magyar állampolgár, az illető ország kvótájára számít.

IV. Rész. (Nem kivándorlók.) Idetartoznak a látogatók, luxusutasok stb., akik külön egyéni elbírálásban részesülnek s akiket nem tekintenek bevándorlóknak.

Tühegyi József kisgazda tanyája Hódmezővásárhelyen.
(Ifj. Kozó Mihály felvétele.)

**Sulyos szerencsétlenség a hajmáskéri tüzérségi gyakorlaton.
Vitéz Csörgey Károly tábornok meghalt.**

Megrendítően tragikus szerencsétlenség történt az elmúlt hét csütörtökén Hajmáskéren. A szokásos nyári tüzérségi gyakorlat alkalmával az egyik ágyú csöve anyaghiba folytán felrobbant és az ott tartzkodó vitéz Csörgey Károly tábornokot halálra sebezte. A tábornok a fején sérült meg a szilánkoktól s sebe olyan sulyos volt, hogy néhány pernyi szenvedés után meghalt.

Vitéz Csörgey Károly tábornok tragikus halálesetén kívül a szerencsétlenség sebesültjei közül Maleczky Oszkár nyugalmazott ezredes szenvedett egyik lábán sulyosabb sérülést. Ferjencsik Ottó altábornagy, aki egy szilánk révén ugyancsak könnyebb természetű sérülést szenvedett, kisebb műtétet hajtottak végre, hogy a lágyék táján behatolt szilánkot eltávolítsák. A további sérülések kivétel nélkül lényegtelen természetű karcolások és horzsolások voltak. Ilyen sérüléseket szenvedtek Suhaj Imre és vitéz Modli Zoltán tábornokok, vitéz Marton Gábor ezredes és vitéz Heszlényi őrnagy, továbbá vitéz Kálnásy Kálmán tiszthelyettes és Kiss János tüzér. Az illetők azonban már valamennyien állomáshelyükre mentek és szolgálatot teljesítenek. A szerencsétlenség tragikus végű áldozatának, vitéz Csörgey Károly tábornoknak holttestét szombaton délelőtt a várpalotai római katolikus templomban szentelték be. Beszentelés után a tábornok holttestét Budapestre szállították, ahol vasárnap délután fél 5 órakor katonai gyászpompával és a vitézi rend nagyszámu képviselői jelenlétében temették el. A tragikus véget ért fiatal tábornok temetésén a sokezer résztvevő között megjelent: Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter, vitéz Jánky Kocsárd lovassági tábornok, a kormányzó képviselője, Dréhr Imre államtitkár, Jourd francia katonai attasé, Hellebrondt Antal tábornok, a Vitézi Szék országos kapitánya, továbbá a dandárparancsnokok, a tábornokok és a szolgálatban nem levő tisztek nagy számban. A gyászszeretartást Révész István tábori püspök celebrálta fényes papi segédlettel. Háromnegyed ötkor elindult utolsó útjára fekete érckoporsóban Csörgey tábornok. A halottas kocsit elől vörös párnán vitték a várpalotai lőtér parancsnokának kiüntetéseit. A sir-

nál Hellebrondt Antal mondott utolsó Istenhozzádot a szerencsétlenül járt bajtársnak. A kivezényelt díszcsapat utolsó tisztelettel és Hellebrondt beszéde után éles kürtszó fujta le a gyászünnepséget, amely az „Isten áldd meg a magyart!” hangjaival ért véget. Az elhunyt lelkiüdvéért hétfőn reggel kilenc órakor mondtak szentmisét.

Korlátozzák a lugkőárusítást.

A kereskedelemügyi minisztériumban az illetékes szakközegek a napokban értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy október 1-től kezdődően megszüntetik a lugkő és minden olyan készítmény árusítását, amely öt százaléknál nagyobb mennyiségű lugkővet tartalmaz. A rendelet szerint házi szappanfőzésre legkevesebb két kilogramm lugkő vásárolható, de ezt csak az kaphatja, akinek lugkővásárlásra szóló hatósági bizonyítványa van.

Október 1-től december 31-ig árusíthatók még a meglevő csomagolású lugkőkészletek is, de csak két kilogrammnál nagyobb mennyiségben. Januártól kezdve pedig már csak tíz kilogrammos lugkőhordókban szabad árusítani lugkővet. Így azután remélhető, hogy a kisháztartások gyermekeinek gyakori mérge lassan kiszorul és a nehezen beszerezhető lugkő révén csökkenni fog a lugkőöngyilkosságok száma is.

Nobile társainak nagy részét megmentették.

Az a szorongó, aggódó érdeklődés, amellyel az egész emberiség a merész sarkutazó olaszok hősiességét kísérte, nem lohadt le azután sem, hogy az expedíció vezetőségét és néhány hős társát sikerült az életnek megmenteni. Nobile és társain kívül azonban a többi rettenthetetlen Italla-utas még mindig az örökös hó és jég foglya és a legutóbbi napokban az életben maradtoknak csak egy részét: a Malgreen-csoportot sikerült megtalálni.

A múlt hét szerdáján ugyanis öröndetes hírt közölt egy moszkvai félhivatalos jelentés, amely szerint Curnowski orosz repülő egyik legutóbbi útján felfedezte az eddig elveszettnek hitt Malgreen-csoportot. Két ember zászlókkal integetett a repülő felé, míg a harmadik feküdvé várakozott.

A hír meg is felelt a valóságnak, mert az orosz pilóta megtalálta az elveszettnek hitt Malgreen-expedíciót. Curnowski leszállt a jégmezőre, de leszállás alkalmával gépe megsérült és Curnowski is a jég foglya lett. Curnowski rádiójelentésére a Kraszín jégtörő hajó azonnal megindult a Malgreen-csoport felé és csütörtökön el is érte azt. A Kraszín fedélzetére vette a rettenetes szenvedéseken keresztül ment embereket. Sajnos, Malgreen professzornak már csak a holttestét emelhették a fedélzetre, mert a svéd tudós egy hónap óta halott volt. Csontvázzá aszott társai, akik mindketten már a téboly szélén állottak, hűségesen kitarítottak a holttest mellett és teljes beletörődéssel várták a halált, amelytől valóban az utolsó pillanatban szabadította meg őket a derék orosz pilóta és a Kraszín. Zappi hadnagy állapota türethető, Mariano tengerészhadnagynak azonban mindkét lába lefagyott. Élelmiszerük régen elfogyott és két hét óta egyetlen falatot sem ettek. Az éhhalál elől megmentett embereket természetesen a leg gondosabb ápolás alá vették az orosz hajón, amely megmentésük után azonnal tovább indult.

A Kraszín a Malgreen-csoport megmentése után folytatta útját a Viglieri-csoport felé és csütörtökön este kilenc órakor elérte a hajótörötteket és a fedélzetre vette őket.

Viglieri tengerészhadnagy, Ceccioni gépmester, Troiani mérnök, Biaghi rádiótávíró és Behounek professzor, akik a szelektől ide-oda üzött jégtáblán szüntelen halálfélelmek között várták a szabadulást, immár az orosz jégtörőhajó fedélzetén pihenik az elmúlt borzalmas hetek sötét emlékeit.

A Malgreen- és Veglieri-csoport megmentése után egy finn repülőgép találta meg és vitte el Kingsbayba a „Citta di Milano” hajó fedélzetére az ugynevezett Sora-csoportot, mely kutyaszánon akarta megközelíteni a hajótörötteket. A Sora-csoport közel egy hónapja volt uton. A kutyaszános expedíció június 18-án hagyta el a Braganza gőzöst. Az expedíció — mint ismeretes — azzal a szándékkal indult el, hogy átkutatja az északkeleti partvidéket, ahol a Malgreen-csoportot hitték, majd tovább nyomul a Foyn-szigetig, hogy élelmet vigyen Nobile csoportjának. Sora és társai a legnehezebb viszonyok között, hősiesség és erőfeszítéssel haladtak előre s teljesítményük csodálatot érdemel.

A FRIEDLER-féle szabadalmazott

GAMMA

hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legfőkételesebb gyógyszere.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva!

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában, valamint a FRIEDLER LABORATORIUMBAN, VII., Murányi-u. 46.

Telefon: József 464—71.

Kukorica szüret Pusztaföldváron, Szabó István gazda földjén.
(Ifj. Kozó Mihály felvétele.)

Autóbaleset után megszólalt egy néma asszony.

Különös autóbaleset történt a múlt szerdán Soroksár közelében. Lakos Béla dr. sári községi orvos autóján Kurta Jakabné sári napszámosasszonyt, aki már hosszabb ideje néma volt, szállította a Budapest-angyalföldi elmeorvosi intézetbe. Az autót Molnár Béla soffőr vezette és az orvoson és betegen kívül Lakatos egyik ismerőse is helyet foglalt benne. Amikor az autó Soroksárra ért, a Dessewffy-utca sarkán egy motorke-rékpár robogott keresztül előttük. A gépkocsi vezetője, hogy megakadályozza az elkerülhetetlennek látszó összeütközést, hirtelen fékezett. A zökkenéstől a kocsik nekifarolt egy utcséli villanyoszlopnak, a következő pillanatban az autó a heves összeütközéstől a két első kerekére emelkedett, majd az ut mentén elhúzó helyi érdekű vasut sinjére zuhant. Ebben a pillanatban robogott a sineken a Budapest felé haladó vicinális, a vezető szerencsére nem vesztette el lélekjelenlétét, teljes erővel fékezett és a helyi érdekű vonat alig egy-két lépésnyire állt meg a felborult kocsitól, így nem történt súlyosabb kimenetelű szerencsétlenség. Az autó utasai közül Kurta Jakabné könnyebben sérült meg, Fettes Jenő, Lakos Béla dr. és a soffőr pedig csak kisebb horzsolásokat szenvedtek. A baleset helyén pillanatok alatt összecsoportult az egész község lakossága és a szerencsétlenül járt utasok segítségére sietett.

A különös véletlen folytán éppen akkor haladt keresztül a soroksári főútcán a pesterzsébeti mentők egyik autója, amely azután első segélyben részesítette a sebesülteket. A pesterzsébeti mentőorvos az első segélynyújtás után be akarta írni a sebesültek személyi adatait s amikor Kurta Jakabné a nevet kérdezte, az a jelenlévők legnagyobb csodálkozására váratlanul megszólalt.

— Kurta Jakabné a nevem, 45 éves vagyok és Sári községben lakom, — mondotta az asszony.

Kiderült, hogy az elmebeteg asszony az összeütközés következtében, orvosi szempontból meg nem állapított módon, visszanyerte a beszélőképességét és emlékezőtehetségét.

Az autót azután a községbeliek elvonszolták a sinekről és kerekére állították. Kurta Jakabné az orvos felügyelete alatt az angyalföldi állami elmeorvosi intézetbe vitték, ahol újból megvizsgálják, hogy megállapítható-e csodálatos és különös módon történt javulását.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház nyári szünetre ment.

A képviselőház az elmúlt héten a százharminc milliós beruházási törvényjavaslatot tárgyalta le és szavazta meg.

A javaslatot Temesváry Imre előadó ismertette. Rámutatott a beruházások nagy fontosságára és felemlítette, hogy a javaslatban szerepel a népszövetségi kölcsön utolsó részlete is, melyet tulajdonképpen a költségvetési hiány fedezésére kellett volna fordítani, de a magyar nép áldozatkészsége lehetővé tette, hogy ez az összeg a termelő munka megindításának céljait szolgálja.

A rövid vita befejezése után Bud János pénzügyi-

niszter válaszolt az elhangzott észrevételekre. A hitelnehézségekkel kapcsolatban utalt arra, hogy Debrecen környékén a gazdák 15—20 pengőért árulják előre a gabona mázsáját és ötven százalékos kamatot fizetnek.

— Nem tűrjük tovább ezt, — mondotta a miniszter — mert gazdasági és társadalmi életünket ássa alá ez az uzsora!

Kijelentette továbbá a miniszter, hogyha a bevételek alakulása lehetővé teszi, akkor az adózás terén mutatkozó aránytalanságok kiküszöbölésére kerül a sor. Nem hajlandó semmiféle visszasságot eltérni és ezért legközelebb megvizsgálja az egész országban az adózási rendszer ellen felhozott panaszokat.

A képviselőház megszavazta a törvényjavaslatot.

A Ház utolsó ülését július hó 12-én, csütörtökön tartotta, majd elnapolták a Házat október hó 16-ig.

A felsőház múlt heti munkája.

A felsőház az elmúlt héten letárgyalta és megszavazta az önkormányzatok mandátumának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot és a gyufajavaslatot.

A felsőház még nem kezdte meg szünetét, mert előbb le kell tárgyalnia az új földbirtokrendező és a beruházási törvényjavaslatot.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Kommunista összeesküvést lepleztek le Spanyolországban.

A spanyol hatóságok az elmúlt héten nagyarányú összeesküvést fedeztek fel, melynek célja a direktórium megdöntése volt s a puccsnak a legközelebbi napokban kellett volna kitörnie, egy vasuti alagút felavatása ünnepének napján, amelyen Alfonz király és Primo de Rivera tábornok is résztvesznek. Madridban, Barcelónában, Saragossában, Biscájában és Guipuzcoában rengeteg letartóztatás történt. Őrizetbe vették a kommunista és szakszervezeti mozgalom több vezérét is. Az összeesküvők terve az volt, hogy merényletet követnek el a király ellen.

Megoldódik a szerb kormányválság.

Sándor szerb király az elmúlt héten felkérte Hadzsics tábornok hadügyminisztert, hogy vállalja az új kormány megalakítását. Hadzsics elfogadta a megbízatást és azon-

Margaréták közt ...

(Ifj. Kozó Mihály felvétele.)

nal hozzálátott az új kormány megalakításához. A tábornok úgy nyilatkozott, hogy a kormány semleges férfiaktól fog állani, akik a pártok fölött állanak. Azt hiszik, hogy az új kormány, amelyben három horvát ember is részt vesz, már a legközelebbi napokban megalakulhat.

A csehek bosszúja.

Jablonitzky felvidéki keresztényszocialista képviselő már régebben meginterpellálta a cseh kormányt amiatt, hogy a Felvidéken erőszakkal gyűjtöttek aláírásokat a Rothermere-akció elleni tiltakozásra. A cseh kormány most adott választ ebben az ügyben és kijelentette, hogy a tiltakozó jegyzések aláírását nem lehet másképp magyarázni, mint úgy, hogy az illetők egyetértettek ezzel az akcióval, ez pedig az állammal szemben való tüntetést, sőt ellenséges magatartást jelent, ami nem egyeztethető össze a szolgálati viszonyal és ezért kellett őket a szolgálatból elbocsátani. A csehek tehát beismerik, hogy állásuktól fosztották meg azokat, akik nem irták alá a tiltakozó íveket.

Agyonlőtték a szerb rendőrfőnököt.

Belgrádban az elmúlt héten egy fiatalember jelentkezett a belügyminisztérium közbiztonsági osztályának főnökénél, Lázics Zikánál, hogy — mint mondotta — bizalmas üzenetet adjon át neki. Alighogy belépett Lázics irodájába, revolvert rántott és rálőtt Lázicsra. A golyó Lázicsot halántékán találta, úgy, hogy nyomban a földre zuhant. A merénylő erre saját magára tett három lövést. Lázics Zika sebesülése igen súlyos, de mégsem életveszélyes. A merénylő meghalt. A merénylő a macedóniai Stitből való s a macedón forradalmi bizottság megbízásából követte el tettét.

A határok kijavítása elkerülhetetlen.

Az egyik legnépszerűbb angol heti folyóirat „Európa puszkaporos tornya” cím alatt hosszabb cikkben foglalkozik a trianoni békeszerződéssel. A béketárgyaláson — úgy mond a cikk írója — Magyarországnak a műtöterem-

ben levő beteg szerep jutott: teljesen levetkőztetve feküdt a műtőasztalon a békesebészek kései alatt. Nem volt képes a békefeltételek tekintetében alkudozni. A békeértekezlet azt hitte, hogy gondoskodott a kisebbségek szabadságáról, azonban Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia semmibe sem veszi a szerződések rendelkezéseit.

A cikk a rendszeres kisebbségi üldözés részletes ismertetése után megjegyzi, hogy az egész világ érdeke követeli, hogy elfojtsák egy új katasztrófa csirait és változtassanak ezeken a tarthatatlan állapotokon. E célból a határok kiigazítását és a kisebbségi jogok hatásos védelmét ajánlja. Az összes európai államfőfiaknak — végzi a cikk — komolyan meg kellene fontolnunk ezt a tanácsot.

MEZŐGAZDASÁG

E heti ajándékfüzetünk.

E héten a magyar mezőgazdasági tudomány egyik legkiválóbb és legnevesebb művelőjének: Gyárfás József m. kir. gazdasági főtanácsos, kísérletügyi főigazgatónak rendkívül hasznos rádióelőadását küldöttük meg előfizetőinknek. A kitűnő előadás, melyet

A nyári talajművelésről

címen tartott meg a kérdés legalaposabb ismerője, éppen most időszerű és nagyon kívánatos volna, ha gazdaolvasóink követnék a füzetben felsorolt sokszorosan kipróbált és bevált utbaigazításokat a nyári talajművelés helyes módjaira nézve.

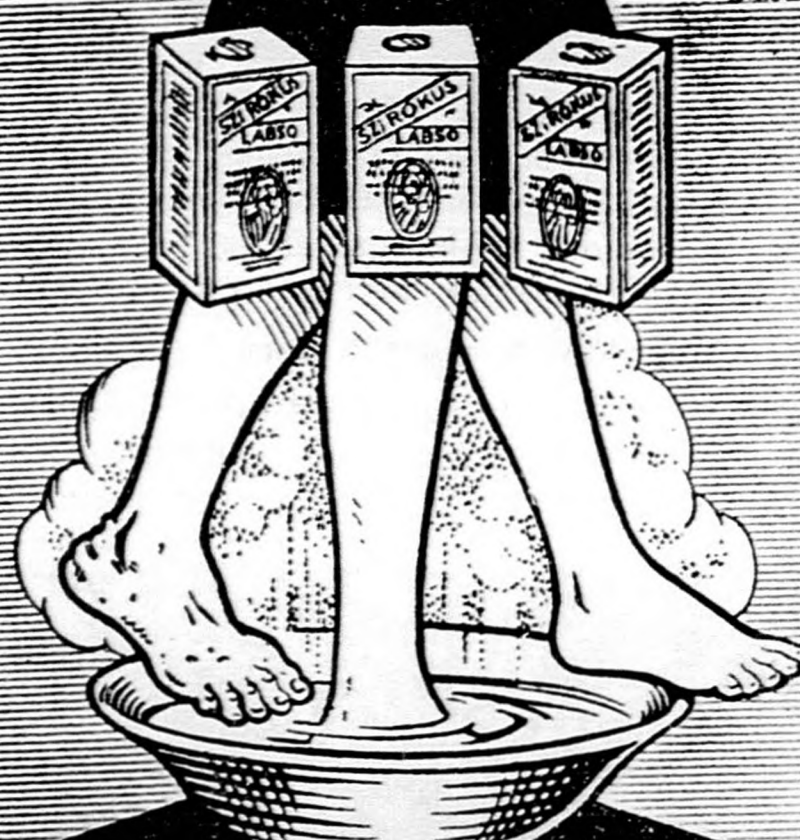
A tej konzerválásáról.

A frissen fejt tej annál hosszabb ideig tartható el romlás nélkül, minél egészségesebb, minél tisztábban fejték és mennél alacsonyabb hőfokon tartják. Hisz a tej tartóssága szoros összefüggésben van baktériumtartalmával és így természetes, hogy minél nagyobb gondal kezeljük az egészséges állatok tejét, azaz minél kisebb a csiraszáma, annál tartósabb lesz, annál később kezd savanyodni. A tejben lévő mikroorganizmusok szaporodásának meggátlására és — részben — megsemmisítésére, általában a tej édes állapotának mentől hosszabb ideig való magatartására kétféle és pedig: kémiai és fizikai segédeszközökkel rendelkezünk.

A tejet kémiai, konzerváló szerek segítségével a tulkozási megromlástól megóvni igen tetszetős gondolatnak látszik. A mi konzerválószerünk (formalin, szalicilsav, benzoésav, fluorvegyületek, hidrogénszuperoxid, borsav stb.) hibái azonban, hogy legtöbbször nem csupán a baktériumokra mérgező, hanem az emberi vagy állati test sejtjeire is, vagy ha nem mérgező is, nem kívánt változásokat okoznak a tejben. Nem ajánlható a tej flórájára mérgezőleg nem ható, ugynevezett savtompító szerek (szóda, szódabikarbona, mész stb.) sem, melyeket savanyodásnak indult tejhez adnak néha, hogy annak savanyu kémhatása megszűnjön s így a tej a forralást még elbirja. A tej „szódázása” vagy „meszezése” ugyanis nem szünteti meg a tej újabb savanyodását, sőt ellenkezőleg, fokozza azt, amennyiben a tejsavbaktériumok a savanyu kémhatás megszüntetése után erősebb mértékben alakítanak át újra tejcukrot tejsavvá. A konzerváló és a savtompító szerek, miután csekély mennyiség is elegendő belőlük a tej konzerválására, illetőleg savtompítására, csak kis mennyiségben kerülnek ugyan az emberi szervezetbe, de érzékeny emberek a konzervált vagy a savtompított tejtől mégis megbetegedhetnek, főleg akkor, ha huzamosabb ideig fogyasztják. Káros a szódázás azért is, mert a savtompító szerek csökkentik az emésztés szempontjából fontos nyál-, gyomor- és bélnedvek elválasztását.

A tej tartósságának fokozására tehát nem szabad kémiai segédeszközöket igénybe venni. Az élelmiszertörvé-

**NE KINLÓDJÉK
LÁBAIVAL!**

**EGY JÓ LÁBFÜRDŐ
SZÉK RÓKUS LÁBSÓVAL
A LEGELHANYAGOLTABB
LÁBAT IS RENDBEHOZZA.
OLYANOK LESZNEK LÁBAI,
MINTHA UJJÁSZÜLETTEK
VOLNA!**

Ács Lajos kocsigyára Hódmezővásárhelyen.
(Ifj. Kozó Mihály felvétele.)

nyek a forgalomba kerülő tejre vonatkozólag azért nemcsak hazánkban, de az egész külföldön mindenütt tiltják a konzerváló és savtompító szereknek, mint az egészségre ártalmas és az esetleg már romlásban levő tej állapotának megtevesztésére alkalmas anyagok használatát.

A tej korai megromlásának megakadályozása céljából sokkal nagyobb jelentősége van néhány fizikai módszernek, mint például a tej hevítésének (pastörözésének, sterilizálásának, forralásának) és hűtésének. A tej hevítése révén a csirák nagy részét elpusztíthatjuk, a tej hűtésével pedig meggátolhatjuk a legtöbb baktérium fejlődését és szaporodását. Míg a tej pastörözésének és csirátlanításának csak a tejiparban való jelentősége, addig a tej forralása a háztartásokban szokásos. A rendszeren nyílt tűzön való forraláskor a tej 90 C° fölé melegszik. Minthogy e hőfokok mellett a mikroorganizmusoknak csak vegetatív formái pusztulnak el, a baktériumspórák pedig életben maradnak, a tejet forralása után azonnal 10 C° alatti hőfokra kell lehűteni, ha a romlástól megakarjuk óvni. A forralt tej 24—36 óra elteltével — ha csak nincs igen erősen hűtve — újabb forralást rendszeren nem bír ki, összefut. A tejet ismételtelen felforralni különben sem ajánlatos, mert már az egyszeri forralás is mélyreható változásokat idéz elő benne.

A tej hevítésével, de általában minden más módszerrel szemben a tej tartóssága növelésének legjobb és minden tekintetben kifogástalan módja a tej hűtése. Hideggel néhány napig kitűnően konzerválható az egészséges állatoktól fejt és tisztán kezelt friss tej. A tejet azonban lehetőleg nyomban a fejtés és szűrés után kell lehűteni. A tej hűtése, alacsony hőfokon tartása és szállítása a téli hónapokban természetesen nem okoz nehézséget, a nyári hónapokban ellenben, ha a tejet a gazdaságban nem tudják eléggé lehűteni és alacsony hőfokon tartani, a tej megsavanyodását csakis a gyors szállítás és gyors felhasználás útján lehet megakadályozni. A szállító tejjgazdaság ilyen körülmények között még aznap késő este szállítsa a reggeli és esti fejésből származó és addig is — amennyire lehet — hűtött tejet, vagy ha ez nem volna lehetséges, úgy legkésőbb a következő nap hajnalán, hogy a tej még reggel felhasználásra kerülhessen.

A paradicsom nyári kezelése.

A paradicsom az a kis igényű növény, amely a reáfordított gondosságot bő terméstartással jutalmazza s okszerű kezelés mellett gyakran 2—3-szorosát adja az egyébkénti termésnek.

A termésfokozásnak két módja van, ugymint: a föld tápanyagkészletének gyarapítása, tehát a trágyázás és a növény hajtásainak okszerű kezelése. A trágyázást illető-

leg legjobb eredményt érhetünk el a tenyésztési idő alatt műtrágyának alkalmazásával. Növényi tápanyagok szempontjából a paradicsom mindent nagyon jól felhasznál. A foszforsav és kálium a gyümölcsök nagyságát, zamatát növeli és fokozza, a nitrogén a növény és a lombzat buja fejlődését, közvetve a termésmennyiségét növeli. Ezen növényi tápanyagok műtrágyák alakjában adagolhatók, mert a rövid tenyésztési idő alatt így nyújtják a leggyorsabb eredményt. Gazdaságomban idén egy új összetételű, a Badische Anilin und Sodafabrik által készített „Floramid“ nevű műtrágyával kísérletezek, mely kísérleteim a legszebb eredménnyel kecsegtetnek, mert töveim a földtől egészen a csucsig zsufolva megvannak rakva gyümölcselel úgy, hogy a normális 1½—2 kg.-os terméssel szemben 3—5 kg.-os termésre számítok, ami feltétlenül dúsz gyümölcsötetése az aránylag olcsó műtrágyának. Az adagolást illetőleg 10 liter vízre 15 gramm trágyasót adunk, ami kb. 15 tő paradicsomra elegendő, mely szerint a 2 pengő 24 fillér kg.-kénti ár mellett egy tő egyszeri trágyázására 2 fillér esik. A híg trágyázást hetenként egyszer alkalmazzuk. Nagy előnye ezen módszernek, hogy a növény a részére híg állapotban adott tápsót azonnal felveszi és szemelláthatólag hasznosítja.

Ami a hajtások kezelését illeti, az eljárás a következő: Főszabály, hogy tövön 2, legfeljebb 3 ágat hagyunk, a többi tőben eltávolítjuk. A töveket egész nyáron át kéthetenként egyszer átnézzük, az ág és levelek hónaljából előtörő u. n. fattyu, vagy hónaljajtásokat tőben kitorjuk s a folyton növekedő ágakat a karóhoz hozzákötjük, úgy, hogy a levélzet a gyümölcsöket ne fedje s azok mielőbb beérhessenek. A fattyuhajtások eltávolítása azért fontos, mert ezen részek termést egyáltalában nem, vagy csak elenyésző keveset hoznak, de sokszor hatalmas ágakká fejlődve, a növényt gyengítik. Amint a növény a karó felső részét, kb. 120 cm. magasságot elérte, a hajtásokat visszavágjuk, hogy a fejlődés függélyes irányban megszűnjék s az összes nedvek a már meglévő gyümölcsök beérésére szorítottassanak. A kötözési és fattyazási munkákkal kapcsolatban a földből időközben előtörő összes tőhajtásokat tőben eltávolítjuk. Végül egy sokszor végzetessé váló betegsége van a paradicsomnak, a peronospora, amely a leveleknek összesodródását, majd pedig elpusztulását okozza s a növény vegetatív szervek hiányában visszavetődik. Védekezés ellene a kiültetett növények alapos meggyökeresedése után ½%-os, utána 2—2 hetes időközrel 1, majd 1½%-os bordói lével való alapos megpermetezése. (N. E.)

Gyümölcsritkítás. Minden élőlény arra törekszik, hogy fájának életét biztosítsa. Evégett rendszerint sokkal több utód-ról gondoskodik, mint amennyit tényleg fel tud nevelni. Az utódokról való ilyen nagymértékű gondoskodásnak az a magyarázata, hogy az esetleges kártévek pusztítása után is maradjon még annyi utód, amennyi szükséges ahhoz, hogy az illető élőlény faja ne vesszen ki. Ezért termel minden fa olyan sok virágot s ezért képződik annyi mag a virágokból kifejlődő termésben. A fáknak is meg van tehát az a készség, hogy a kártévek pusztítására való tekintettel több magot igyekezzenek kötni, mint amennyit tényleg kifejleszteni és életképesekké nevelni tudnának. Ha elmarad a kártévkő, gomba- vagy rovarellenség, akkor a képződött gyümölcsök is megmaradnak, de nem fejlőd-

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. — Romlott hangszereket művésziessé javít. **Legjobb húrok.** Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. sz.
Levente- és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

hetnek szépen, mert sokaságuk miatt a fa nem tudja azokat életképesekké nevelni. Itt azután emberi beavatkozásra lesz szükség. A fát fölösszámu gyümölcsétől meg kell szabadítani, hogy a megmaradtak azután annál szebben fejlődhessenek. A ritkítást leghelyesebb részletekben végezni és pedig úgy, hogy mindenkor az egész fáról ritkítsunk. Azaz az első alkalommal levesszük a felesleges, gyengébben fejlett gyümölcsöknek egy részét. Ezt a műveletet a teljes beéredésig még vagy kétszer megismételjük. Nem minden fát kell ritkítani. Csakis azokat, melyeknek tulbuja gyümölcsözése miatt ez szükséges. Arra vonatkozólag, hogy hol van a ritkítás határa, pontos utasítást adni nem lehet. Ez mindenkor a fa termőképességétől függ. Kaliforniában pl. az őszibarackot tenyérnyi távolságokra ritkítják. Arra azonban ügyelni kell, hogy a ritkítást a maga idejében hajtsuk végre. Ha ugyanis elkéstünk vele, nem látjuk előnyét, mert a felesleges számban lévő gyümölcsök a megkésett ritkításig felhasználják a tápanyagoknak egy tetemes részét s így ezt a tápanyagmennyiséget elvonták az arra érdemesebb gyümölcsök elől. Az őszibarackot akkor ritkítsuk, amikor mogyorónagyságúvá fejlett, az almát a gyümölcsötés után 3—4 hét múlva. A bogyós gyümölcsök közül a köszmétét csak úgy ritkítjuk, hogy részletekben szedjük fogyasztásra. A kajszibarackot és szilvát ugyanúgy ritkítsuk, mint az őszibarackot. Ribizskét, cseresznyét, meggyet nem szoktak ritkítani.

A szőlő gyűrűzését két okból szokták végrehajtani: vagy azért, hogy a rugótermészetű fajták virágzását elősegítsék, vagy azért, hogy korai érésű, nagyszemű fürtöket nyerjenek. A gyűrűzés célja tehát az, hogy a termőhajtás edénnyaláibaiban felfelé vándorló tápanyagokat felengedjük ugyan, de a levelekben „áthasonított” és a hánscrészben lefelé vonuló tápanyagoknak lejutását meggátoljuk. Ha tehát közvetlenül a fürt alatt 3—5 cm.-nyire éles késsel gyűrű alakban kimetszettük a termőhajtás hánscát egészen a fás részig, akkor ezt a célt elértük. A fás részben ugyanis a gyökérből felszívott tápanyagok minden nehézség nélkül feljuthatnak a fürtig, ellenben a hánscban a levelekből lefelé vándorolni szándékozó tápanyagok csakis a gyűrűzött részig haladhatnak, de lejjebb — hánsc hiányában — nem. Így tehát elértük azt, hogy a levelekben keletkezett tápanyagok nem vonulnak le, hanem ezek is a fürt rendelkezésére állanak. Így érthető tehát, hogy a fürt alatti gyűrűzés hatására bámulatosan gyorsan és szépen indul fejlődésnek a gyümölcs. A rugós természetű fajták gyűrűzését virágzás előtt, a fürtök növelését célzó gyűrűzést pedig a virágzás után addig végezzük, amíg a bogyók borsónagyságú el nem érték. Ha ennél nagyobbak lettek, a gyűrűzés már nem használ.

Gyomorbajok

megelőzésére

O Gyomorégés
Savanyu szájiz
Rossz emésztés
M Gyomorsav túltengés
Hányinger
A Felfúvódás
Szelek

Az **OMA** gyomormészből fél kávéskanálnyit esekély vízben beveszünk, miáltal bármilyen ételt jóízűen elfogyaszthatunk, könnyen emészthetünk. Az étvágy megjön, a nyelv tiszta lesz, a rossz szájszag megszűnik. Az **OMA** gyomormész használata megszünteti a kinos, lidércnyomásos alvást, mely a rossz emésztés következménye. A gyomorégés, szelek, az evés után föllépő kinos, csavaró fájdalmak elmúlnak az **OMA** gyomormész használata által; az **OMA** leköti a túlságos gyomorsavat, mely a legtöbb gyomorbántalom előidézője.

Az **OMA** molekuláris finomságra precipitált szénsavas mész, melynek íze kellemes. Kapható minden gyógyszertárban. Hosszabb időre elegendő csomag ára 3 pengő. Főraktár: **HUNNIA GYÓGYSZERTÁR**, Erzsébet-körút 56., Budapesten.

A legeltetés kedvéért ne mellőzzük a tarlóhántást! Kétségtelen, hogy a legelőben szűkölködő gazdaságok sohasem képesek olyan belterjes állattenyésztést folytatni, mint azok, amelyeknek állatlétszámához mérten megfelelő kiterjedésű legelő áll rendelkezésükre. A gazda tudja, hogy növendékállata csakis úgy fejlődik szépen, ha a legelőn természetszerű takarmányhoz jut és kellő mozgási szabadsága van. Ilyen célzattal, de talán még inkább takarmány megtakarítási szándékkal szokták a jószágot a kalászosok lekerülte után a tarlóra engedni. A növénytermesztésnek egyik főszabálya az, hogy a gabona lekerülte után azonnal következzen a tarlóhántás. Azonban, ha a tarlót felhántoltuk, legfeljebb a sertés turkálhat abban, de legeltetni nem tudunk. Ezért azután legtöbbször azt gondolják, hogy a tarlóhántás haszontalan munka, mert a talaj kihasználatlanul hever az őszi vetésig, mert az ott termő esetleges gyomnövényeket a jószág nem legelheti. Pedig a tarlóhántásnak több haszna van: meglazítja a gabona után üledetten visszamaradt talajt, tehát a talajbeéredését sieteti; föld alá buktatja a még magot nem kötött gyomnövényeket, tehát gátolja a gyomok szaporodását; megbontja a talaj felületének egyenletességét, miáltal a talajnedvesség elraktározását segíti elő. Ennek dacára azonban lehet olyan eset is, mikor tényleg szüksége van a gazdának a tarlóra. Ha pl. kevés a takarmánya. Ebben az esetben a tarló legeltetésénél sokkal célszerűbb csalamádét, mohart, kölest, mustárt, csibehurt, pohánkát stb. vetni. Így a másodterménnyel a talajt is kihasználjuk és a jószágot is megfelelő takarmányhoz juttatjuk.

Kötött talajok zöldtrágyázása. Hazánkban még nagyon kevés esetben tapasztaltuk, hogy kötött talajon gazdálkodók is alkalmaznának zöldtrágyázást, holott külföldön ez mindennapi dolog. Pedig mennyi olyan madártrágyázta föld van nálunk is az országban, amely istállótrágyát, vagy nagy távolsága, vagy egyéb okok miatt sohasem kap s ennek folytán termésátlaga is folytonos csökkenést mutat. Érthető az, hogy tíz-tizenöt kilométer távolságra nem lehet istállótrágyát hordani és azzal trágyázni, egyedül műtrágyával pedig lehet egy darabig dolgozni és jó terméseket elérni, de a kötött talajok előbb-utóbb humusz hiány miatt túl kötötteké, nehezen megművelhetőkké lesznek, ha humusz nem jut beléjük. Ezért szükséges nálunk is megkezdeni a kötött talajok zöldtrágyázását, abban az esetben, ha istállótrágyával nem tudjuk ellátni, amely célra jóformán ugyanazon növények alkalmasak, amelyeket a homokon is használunk. Alföldi tapasztalatok szerint legalkalmasabbnak látszik erre a célra a sűrűn vetett lóbab és a szösöz bükköny, amelyek mindegyike nagy nitrogéngyűjtő képességgel bír, de meg igen nagy mennyiségű szár és levél termésének alászántásával ugyanazon hatást érjük el, mint istállótrágyázással. Természetesen egyedül zöldtrágyázással nem adjuk meg mindazon táplálóanyagokat a talajnak, amelyeket a növényzet onnét kivész s ezért legalább is foszfortartalmu műtrágyákat is kell velük egyidejűleg alkalmaznunk, hogy termőképességét tökéletessé tehesük. Az ilyen talajok rendszerint mészben is szegények s ezért a zöldtrágyázással egyidejűleg annyival is inkább jobb néhány mázsa szénsavas mész is alkalmazni, mert ezáltal a talaj baktériumflórájának szaporodását és működését nagyon elősegítjük, miáltal a zöldtrágya növény nagyobb mennyiségű nitrogént köt le s maga is erőteljesebb fejlődésnek indul s így a talajt termőképesebbé teszi.

A zöldtrágyázásról. Gyakran nem elegendő az istállótrágyánk, vagy földünk a majortól oly nagy távolságra fekszik, hogy annak megtrágyázása csaknem lehetetlen. A műtrágyával egyedül, mint az ismeretes, nem boldogulunk, mert ha velük adunk is földünknek elegendő táplálóanyagot, nem adunk televényt, humuszt, ami pedig növényeink kielégítő fejlődésére annyira fontos. Ily esetben nem marad hátra más, mint a zöldtrágyázás. A zöldtrágyázás lényege az, hogy egyik-másik erre alkalmas növényt (csillagfürt, fehér somkóró, homoki borsó, bíborhere, lucerna stb.), vagy mint főterményt, vagy közötte növényt, avagy pedig mint másodterményt tarlóban termelünk és ezt rendszeren a virágzaskor vagy közvetlenül virágzás után leszántjuk. Ezzel adjuk meg talajunknak a televényt, amikor is már csak a táplálóanyagok pótlásáról kell gondoskodnunk, ami aztán műtrágyákkal történhetik. Ez esetben azután a műtrágyákkal mindhárom táplálóanyagból kell talajunknak adni. Azok a gazdák, akiknek viszonyai között a zöldtrágyázás figyelembe jöhet, forduljanak az *Orsz. m. kir. Növénytermelési Kísérleti Állomáshoz* (Magyaróvár) és kérjék az Állomásnak „A zöldtrágyázás” című kiadványát, amelyet az Állomás minden érdeklődő gazdának ingyen küld meg.

A kisgazdák és törpebirtokosok erősödésére módot kell nyújtani.

A Faluszövetség igazgató-választmánya az elmúlt héten ülést tartott Schandl Károly ny. államtitkár, országgyűlési képviselő elnökletével.

Schandl Károly dr. beszéde.

Schandl Károly elnöki megnyitójában hivatkozott a magyar falvak ezidei nagyszabású seregszámára, a községek első országos kongresszusára, amely egyhangú lelkesedéssel hozott határozatában foglalt állást a nemzeti és demokratikus birtokpolitika mellett s felhívta a kormányt, hogy a földreform befejeztével biztosítsa az állam elővásárlási jogát a kisgazdák erősítése és a magyar föld védelme érdekében. A képviselőház most fogadta el azt a birtokpolitikai törvényjavaslatot, mely ezeknek a kívánásoknak eleget tesz.

— A földreformot nem lehet mindig újra kezdeni, — mondta Schandl Károly, — de az új földreformra való törekvés veszedelmét csak úgy lehet kikerülni, ha az állam nyugodt birtokpolitika folytatásáról gondoskodik. Ha Darányi Ignác telepítő javaslatát annak idején törvénybe iktatták volna, nem kerül volna sor földreformra. A múlt hibáin okulni kell és a kisgazdák és törpebirtokosok erősítésére lehetőséget kell nyújtani a tulajdonjog sérelme nélkül. Erre szolgál az elővásárlási jog, melyet az országgyűlés előtt levő javaslat a jövőre is biztosít.

— A nemzetvédelmi szempont sem kevésbé életbevágó. Csak felelősségérzet nélkül lehet odadobni szabad prédává az ország földjét. Németországban a szociáldemokrata kancellár is fenntartja az állam elővásárlását. A szomszéd országok még óvatosabban őrködnek afölött, hogy idegenek kezére ne jusson a földbirtok. Jugoszláviában az 1923. évi törvény négy miniszter jóváhagyásához köti a földszerzés jogát s a határvonban még örökösödés útján sem juthat földhöz idegen állampolgár. Ám nemcsak ezekben az országokban, de egész Közép-Európában kötött birtokforgalom van.

— Ilyen körülmények között végzetes könnyelműség lenne, ha a magyar földet védtelenül hagynánk. A megcsontított Magyarországnak is joga van védeni földjét, hogy az államveszélyre veszedelmes kezekbe ne jusson. A napirenden levő törvényjavaslat megoldja a földreform pénzügyi megoldását is.

A magyar mezőgazdaság 200 millió pengő új tőkéhez jut, a földhöz jutott kisemberek pedig végre megnyugodtak, hogy földjüket vételárát olcsón törleszthetik, amire a közelmúltban még nem is számítottak.

Schandl Károly ezután hivatkozva a márciusi országos kongresszusra és az ország falvainak hangulatára, kijelentette, hogy az ország egész kisgazda és földműves társadalma a nemzeti és demokratikus birtokpolitika mellett foglalt állást, amelyet a törvényhozás most iktatott törvénybe. Indítványozta, hogy ezért a Faluszövetség hazafias lelkesedéssel üdvözölje Bethlen István gróf miniszterelnököt, amiért a falusi nép nemzeti birtokpolitikája mellett kitartott s azt a parlament elé terjesztette, üdvözölje továbbá munkatársait: Mayer János földművelésügyi, Pesthy Pál igazságügyi és Bud János pénzügyminisztert s azokat a képviselőket, akik a magyar föld védelme és a demokratikus birtokpolitika mellett a parlamentben sikraszállottak.

Női osztályt létesít a Faluszövetség.

Az igazgató-választmány éljenzéssel és tetszéssel fogadta az elnöki előterjesztést s ilyen értelemben is határozott. Majd Grabovszky Miklós földművelésügyi miniszteri tanácsos tette meg előterjesztését a Faluszövetség női osztályának létesítése tárgyában. A falu leányai, a hivatott magyar anyák semmiféle támaszban nem részesülnek, a falusi nő érdekei megvédésére nincsen szervezet, noha ez a kérdés már teljesen időszerű és megérett a magvalósulásra. A magyar asszony minden tekintetben munkatársa és kiegészítője gazda férjének és minden ok meg van arra, hogy a magyar nőket szellemi és anyagi elhagyatottságukból kiemeljék. Ennek a feladatnak a megoldására a leghivatottabb a Falu Országos Földműves Szövetség, amely kiterjedt hálózatával, szervezetével és vezetőségével ezt a feladatot gyökerében tudja megoldani.

Grabovszky Miklós fejtegetéséhez Ruffy Pál, Steuer György, Baróthyné Stegmüller Mária, Németh József, Sármezey Endre, Földes Géza, Ormándy János és Bodor Antal szólottak hozzá, majd az igazgató-választmány határozatilag kimondotta, hogy utasítja a Faluszövetség vezetőségéből és az agrártársadalom tényezőiből álló bizottságot, hogy részletes tervezetet, programot dolgozzon ki a falu női társadalmának erkölcsi, gazdasági és közegészségügyi érdekei hathatós megvédése céljából.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A kecskeméti ismeretlen szőlőbetegség: fürtperonoszpóra.

Nemrégiben az a hír terjedt el, hogy Kecskeméten új szőlőbetegség ütötte fel a fejét. A földművelésügyi minisztérium azonnal kiküldötte egyik szakemberét, aki megállapította, hogy az újnak tartott betegség nem új, mert az fürtperonoszpóra. A gazdákat megtévesztette, hogy a peronoszporának szokásos fehér kivirágzása elmaradt. Ez a kivirágzás azonban, amely a fiatal virágfürtökön szokott legjobban kifejlődni, elmarad, ha a fürtön már apró bogycák vannak. A betegség ott jelentkezik, ahol a szőlő elhanyagolt és ahol a védekezéssel már megkészték. A fürtök fertőzése június elején történhetett. A mutatkozó bogycápergés egyrészt a virágzást gátló hideg időjárás is előidézhette. Azokat a fürtöket, ahova a peronoszpóra beférkőzött, megmenteni már nem lehet. A védekezésnek a még egészségesnek mutatkozó fürtök megmentésére kell szorítkoznia. Legcélszerűbb jóminőségű rézmésszel, illetve rézkénporral porozni és rendszeres bordói lével permetezni. Az Amptológiai Intézet (Budapest, II., Debrői-ut) kéri a szőlőgazdákat, hogy a szőlőfülkében bármilyen rendellenességet tapasztalnak, megfelelő anyag beküldésével forduljanak az Intézethez, ahonnan a szükséges felvilágosítást és tanácsot azonnal megkapják.

Élénk érdeklődés mutatkozik az anyarozs iránt.

Ezidén az anyarozs iránt nagy érdeklődés mutatkozik, érdemes tehát a gazdáknak ezt összegyűjteni és a legközelebbi gyógyszerháznak beváltásra felajánlani. Az áru minősége szerint 2—3, esetleg 4 pengőt is el lehet érni. Fontos, hogy az összegyűjtött anyarozs árnyékban száríttassék.

Pincemesteri tanfolyam.

A szeptember hó 4-én kezdődő és egy évig tartó tanfolyamra, a budafoki pincemesteri szakiskolában már folynak a felvételek. Felvehetőek olyan egyének, akik valamelyik hazai kétéves tanfolyamon szőlészeti és borászati szakiskolát sikerrel elvégezték. Pályázati határidő július 25-ig. Bővebb felvilágosítással szolgál a szakiskola igazgatósága, Budafokon.

Egy teknősbékaóriás.

Képünk a newyorki állatkert kétszázegyesztendős óriásteknősbékáját ábrázolja, amint hátán sétára viszi a gyermekeket. Ápolója érett burgoyát, kedvenc csemegéjét, nyújtja neki.

Gólyák a távirópóznán.

A budapesti gyapjuárverés eredménye.

A budapesti gyapjuárverések idei első sorozatát tartották az elmúlt héten meg. A megjelent vevők általánosságban csak mérsékelt vételkedvet tanúsítottak. Élénkebb érdeklődés csak a magas finomságú és finom minőségek iránt nyilvánult meg, melyek a múltévi árverésekkel szemben 5 százalékkal magasabban keltek el. Jól tenyésztett fésűs- és szövetgyapjukért a múltévi teljes árakat fizették, míg közepminőségű gyapjuk a múltévi árverési árakhoz viszonyítva, csak 5 százalék engedménnyel találtak vevőre és nagyjából visszavonattak. A kiállított 9500 zsák gyapjuból 3500 zsákot adtak el. Az egyes minőségeket a következő árakat fizették: posztógyapju 4.60, 4.80 P, finomminőségű szövetgyapju 3.50, 3.90 P, közepfinomminőségű 3.30, 3.40 pengő, közepes minőségű 2.80, 3.20 P, közepfinomságú fésűsgyapju 3.30 3.60 P, közepes minőségű fésűsgyapju 2.80, 3.30 P, goromba és hibás fésűsgyapju 2.70, 3.— P, cigayagyapju 2.50, 2.80 P, rackagyapju 1.80, 2.40 pengő.

Értekezlet a gyümölcskivitel ügyében.

A földmivelésügyi minisztérium külforgalmi bizottsága Prónay György államtitkár elnöklésével az elmúlt héten folytatta a mezőgazdasági kivitel kérdéseinek tárgyalását. Az értekezleten gyümölcsstermelés és értékesítés kérdése került sorra. Az ülésen résztvevő mezőgazdasági és kereskedelmi érdekeltségek képviselői rámutattak mindazokra a kérdésekre, amelyek gyümölcskivitelünk előmozdítása érdekében megoldásra várnak. Ugy a gazda-, mint a kereskedelmi érdekeltségek különösen arra hívták fel a figyelmet, hogy a minisztériumnak erős propagandát kell folytatni a tipustermelés érdekében, mert a kivitel csak úgy járhat sikerrel, ha megfelelő minőségű áru áll rendelkezésre. A kereskedelmi érdekeltség főképpen a szállítás meggyorsítását sürgette és a hitelkérdés megoldását kérte, a kereskedelemnek exporthittel való ellátása formájában. Ezeknek a kérdéseknek megvitatására további tárgyalások szükségesek.

Felvétel a pápai földmivesiskolába.

A pápai földmivesiskolába felvétetnek gazdáknak, birtokosoknak és bérlőknek legalább tizenhét éves életkort betöltött fiai, kik az iskola elvégzése után a szülői gazdaságban fognak gazdálkodni; másrészt felvétetnek ugyancsak gazdáknak, gazdasági alkalmazottaknak és földmiveseknek fiai, egyszóval gazdaságban nevelkedett, rátermett ifjak, kik legalább huszonegy életévüket betöltötték s akik az iskola végeztével idegen gazdaságokban mint munkavezetők, felügyelők, majoros gazdák, bé-

resgazdák, szóval, mint gazdasági altisztek esetleg kisebb birtokon — ha idővel kellő gyakorlatra és tapasztalatra tesznek szert, — mint gazdaságkezelő ispánok óhajtanak alkalmazást nyerni. Megkeresésre bővebb felvilágosítást ad a földmivesiskola igazgatósága, Pápán.

Az elsőrendű selyemgubó bevásárlási ára 2.80 pengő kilogrammonként.

Kecskeméten és környékén a napokban kezdődött meg a selyemgubók beváltása és mindjárt az első héten 6370 kg. selyemgubó került beváltásra, úgy, hogy összesen legalább száz mázsa gubóra számítanak egyedül Kecskeméten. Az elsőrendű gubó beváltási ára különként 2.80 pengő, a másodrendűké 2 pengő, a selejtes árut pedig mindössze 16 fillérrel fizetik kilogrammonként. Azonban nemcsak a mennyiség, hanem főleg a minőség mutatja, hogy az új tenyésztők hozzáértéssel végzik munkájukat, mert az eddig beváltott gubóknak majdnem kilencven százaléka elsőrendű. Ugyanez mutatja azt is, hogy egyik-másik selyemtenyésztő külföldről hozat selyemhernyót, az egyik kecskemétkörnyéki tenyésztő pedig egyenesen Törökországból hozatott bagdadi selyemlepkéket és ezeket a hazai fajtával keresztezte. A fellendült selyemtenyésztés következtében keresett cikk lett az eperfa lombja. Országszerte általános a panasz, hogy kevés az eperfa, minélfogva a vidéki városokban szükségessé vált nagyszámú új eperfa ültetése. Ennek nincs is semmi akadálya, mert hisz, mint ismeretes, az eperfát az utak mellé szokták leginkább ültetni és az eperfák ültetése beleillik az Alföld fásítási programjába is.

Megvédik az egri bort.

Az utóbbi időben az egri vendéglősök a kitünő egri bikavér helyett más homoki bort árultak s ezért Eger városának tanácsa elhatározta, hogy szabályrendeletben védi meg a kiváló minőségű egri bort a többi olcsóbb borokkal szemben. A tervezett szabályrendelet értelmében a városi fogyasztási adóhivatal külön kimutatást vezetne az Egerbe behozott borról, valamint arról, hogy ki milyen mennyiségben kinek ad el homoki bort Egerben. Az így készült kimutatás szerint könnyen ellenőrizhető volna, hogy melyik vendéglős árusít idegen bort egri név alatt és hogy melyik vendéglős követ el árdrágítást. A szabályrendelet kidolgozását rövid időn belül megkezdik.

Svájci bika- és tehénbehozatal a tenyésztés felfrissítésére.

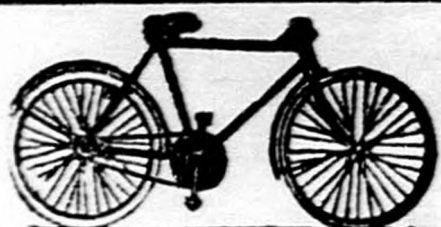
A földmivelésügyi kormány az ország nyugati fajtájú szarvasmarhatenyésztésének vérfelfrissítése és minőségbeli feljavítása céljából augusztus hó második felében szimentháli tenyészbikákat, valamint tenyészüszöket, illetőleg fiatal hasas teheneket fog Svájcban behozni. Az importból úgy községek, mint magántenyésztők is részesülhetnek. Múltányos esetben különféle fizetési kedvezményeket is nyújt a földmivelésügyi kormányzat. Érdeklődőknek szíves készséggel szolgál felvilágosítással a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara (Debrecen, Hunyadi-utca 5. szám), vagy az illetékes vármegyei gazdasági felügyelőségek.

Nagyszabású kiállítás lesz Magyaróvárott.

Szeptember hó 15-től 23-ig Magyaróvárott nagyszabású mezőgazdasági, ipari és kulturális kiállítást rendez Magyaróvár város a Faluszövetség támogatásával. A kiállítás bizonyosságául akar szolgálni annak, hogy Mosonmegye magasszínvonalu mezőgazdasága, állandóan fejlődő kézmű- és gyáripara, kulturális, népjóléti és szociális intézményei hatalmas erkölcsi és anyagi értéket jelentenek. A kiállítással kapcsolatban országos ünnepek lesznek Magyaróvárott. A kiállításra vonatkozóan közelebbi felvilágosítással szolgál az érdeklődőknek a Faluszövetség (Budapest, VIII., Üllői-ut 1. szám).

Budapesten mezőgazdasági kiállítás lesz a Szent István-hét alatt.

A Szent István-hét rendezőbizottsága mezőgazdasági kiállítás megrendezését határozta el. A kiállításnak, amelynek fővédnökei Mayer János földmivelésügyi miniszter és Ripka főpolgármester, célja az, hogy a fővárosba felránduló vidékieknek és a külföldi vendégeinknek oktatást nyújtson mezőgazdaságunk fejlődésének bemutatásával.

A MÁV. és a csendőrség hiv. szállítója. Világhírű The Whitworth kerékpárok kis részlete, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: friss külsők P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, láncból 360. lánc pedál P 3.60-tól stb. Képes árjegyzék ingyen.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroküzlet).

Ifj. Kozó Mihály fényképei. Ifj. Kozó Mihály hódmezővásárhelyi olvasónk öt darab magakészítette, pompás fényképpel örvendeztetett meg bennünket. A képek mindegyike sikerült munka és amatőr-fényképészünk izlését, készségét és ügyes kezét dicséri valamennyi. A Vasárnap azzal jutalmazza meg ifj Kozó Mihályt, hogy képeit mai számában közli.

Emlékszel-e?

Emlékszel-e? Szép tavasz volt,
Valamerre lágyan szólott az ének,
Orgonafák illatoztak
S álmodozva néztük a szép lepkéket.

Nap hogy leszállt, millió csillag
Ragyogott az illatterhes nyáréjben,
Reszkető kis kezéd fogva
Édes vágygal égő szemedbe néztem.

Elröppent a forró nyár is,
Szél hordta el már a száraz levelet,
Elszállt a vágy s új tavaszkor
A fák alatt siratlak én tégedet . . .

TÓTH ÁGOSTON (Jászkarajajenő.)

Harmincöt fokos meleg. Hazánkban a hőmérséklet az elmúlt héten mindenütt meghaladta a 30 Celsius fokot, Budapesten és Debrecenben pedig 35 fokra is felszaladt a hőmérő higanyoszlopa. Kevés vigasztalást nyújtott, hogy Európaszerte hasonló kánikula uralkodott. A hosszú idő óta tartó hőség most már kezd aggályossá válni, főként a kapásnövények szempontjából. Különösen a burgonya selymi meg a hőséget és a szárazságot, de nem tesz jót a tengerinek sem. A gazdák mindenhol kiadós csendes esőért fohászkodnak és esőt áhít a nagyvárosokba zsufolt lakosság is, mely aléltan vánszorog az utcákon, a katlanná hevült házfalak között. A réműletes forróság sok szerencsétlenséget okozott.

Baranyavármegye levante-diszszakasza. A kormányzó ur őfőméltósága hatvanadik születésnapján — mint ismeretes — diszszemle volt a budai Vérmezőn. Ezen a szemlén résztvett Baranya vármegye levante-diszszakasza is. A diszszakasz felét *Baranya-Szentlőrinc*, másik felét pedig *Villány* község leventéiből állították össze, *Sütő* Miklós dr. levantevezető, oktató parancsnoksága alatt. Baranyavármegye a szakasz kiküldésével kulturmissziót is betöltött, mert a szakasz három napra való ellátást kapott, hogy a főváros nevezetességeit megszemlélje. A szakasz június hó 18-án délelőtt a Margitszigeten résztvett a vitézek avatási ünnepén, ahol a kormányzó ur őfőméltósága előtt diszmenetelt. Délután az Állatkertet nézték meg. Június 18-án délelőtt résztvettek a Vérmezőn tartott diszszemlén, azután *Patocsy* Dénes képviselő kalauzolása mellett megtekintették a budai részt, a királyi palotát, délután pedig az Országházat, utána hajón kirándultak a Margitszigetre. Este színházba ment a szakasz, közben a város nevezetességeit is megtekintették. A fővárosi rendőrség utközben a legnagyobb elővigyázatosságot tanusította, hogy a leventéket a közutakon semmi baj nem érje. Ez a lelkiismeretes gondosság a leventéket

nagyon meghatotta és valamennyien a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak róla.

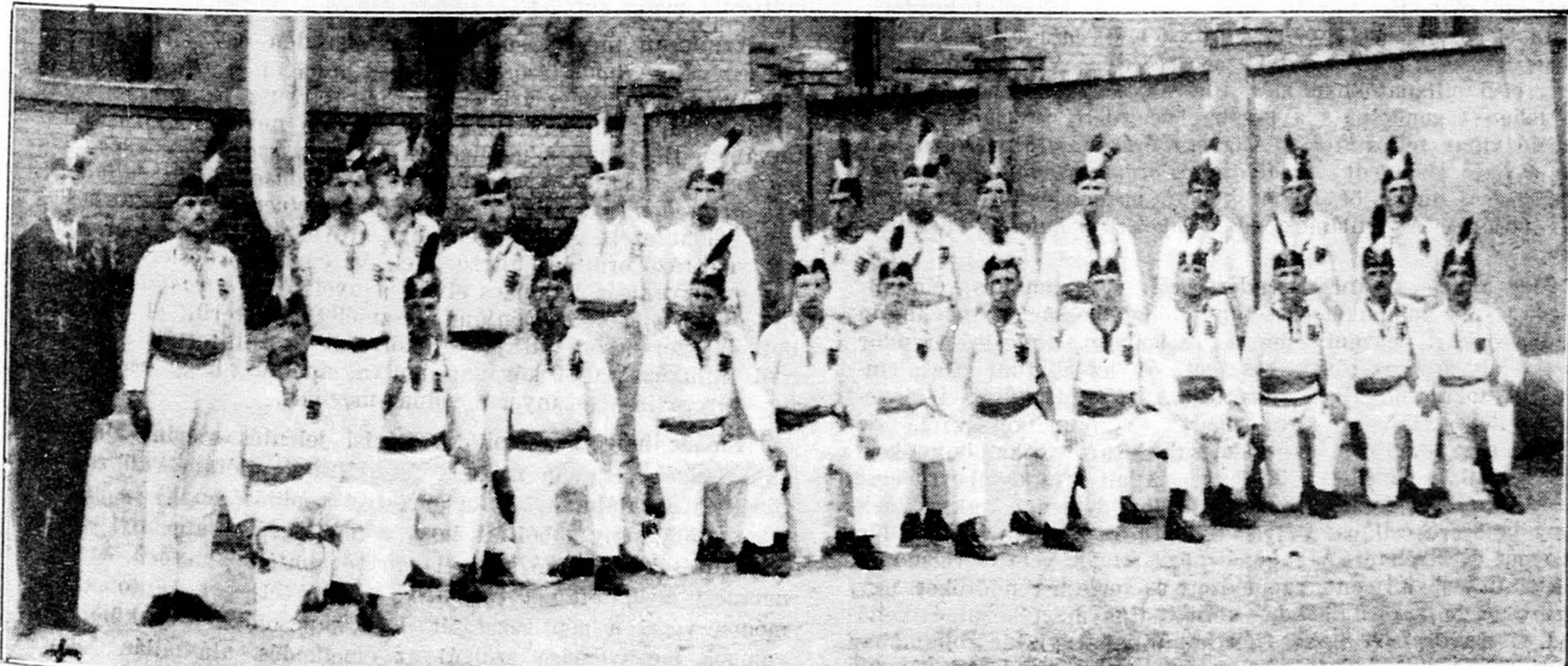
Szabóky Jenő gazdasági főtanácsos. A kormányzó *Szabóky* Jenő országgyűlési képviselőt m. kir. gazdasági főtanácsossá nevezte ki. Szabóky Jenő úgy a politikai életben, mint a szövetkezeti mozgalomban igen sokat tett a földmivelőnépért s nagy érdemeket szerzett az ármentesítés körül.

Negyven munkást maga alá temetett egy összeomlott mozi. *Cuneo* olasz városban építkezés közben beomlott az új Italia mozi. Az épülő falon ötvenöt munkás dolgozott, akik közül 15 még idején megmenekült, a többi azonban maga alá temette a leomlott fal. A szerencsétlenül járt munkások közül több a helyszínen meghalt, számosan pedig a kórházban haltak bele sebeikbe. A kórházba szállított sebesülteket a királyné is meglátogatta.

Feloldották a derekegyháziak lefoglalt termését. Mint ismeretes a *derekegyházi* földreform földek minden termését lefoglalták a földhözjutottak öt évi adó és haszonbér hátralékának biztosítására és emiatt 800—900 család jutott válságos helyzetbe. A szigorú intézkedés a képviselőházban is szóba került, ugyanakkor a helyi hatóságok is mozgalmat indítottak a kisemberek érdekében. *Farkas* Béla főispán közbenjöttével most létre is jött a méltányos és aránylag kedvező megegyezés a hatóság és a hátralékosok között, s pénzügyigazgató feloldotta a termésre elrendelt zárlatot.

A balatoni kulturnap műsora. A balatoni kulturnap rendezőse a napokban Budapesten, az újvárosháza dísztermében gyűlést tartott, amelyen megállapították a kulturnap műsorát. Ezek szerint: A királyi Magyar Yacht Klub, a Balatoni Yacht Klub és a Keszthelyi Koresolyázó és Vitorlázó Egylet kapitányai és kiküldöttei tündéri szép csoportokban vonulnak fel augusztus 5-én délelőtt *József* kir. herceg előtt Tihanyban. Este pedig *Horthy* Miklós kormányzó tiszteletére kivilágított hajók sokasága borítja tündéri fénybe Tihany és Balatonfüred közt a vízterületet. Olyan nagy vitorlásfelvonulás lesz, amilyen még soha nem volt Magyarországon. A 222 kilométeres *balaton staféta* futáson 16.0000 levante vesz részt. Abban a pillanatban, mikor a futó a botot elhelyezi, megszólalnak a zenekarok, ágyuk dörögnek, az egyesített dalárdák énekelnek és *kigyullad a mécs, amely mindaddig égni fog, amíg Nagymagyarország határai helyre nem állanak.* A többi futó befut Balatonfüredre és átadja a staféta botokat a kormányzónak és az arra kiszemelt több kiválóságnak. A tiszteletdíjak gyönyörű kivitelben, szebbnél-szebb példányokban kerültek a rendezőbizottsághoz.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására a legjobban ajánlható a „Ratinol” irtóanyag, amely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhető sváb, ruszni, csótányirtószerek is. Póstaszétküldési hely: Ratinol Laboratórium, Budapest, VII., Murányi-utca 36.

A Baranyamegyei levante-diszszakasz, mely a Kormányzó Ur Őfőméltósága születésnapján tisztelgett.
X-el jelzett: Sütő Miklós dr. a diszszakasz parancsnoka, vezetőoktató. (Lásd a szöveget.)

Furulyaszó.

Odalenn a folyó mentén
Furulyaszót hallok
Holdvilágos nyári estén
A mélabus hangok
Ablakimon belopódnak
Szívem közepébe
S a szívem is mintha együtt
Furulyázna véle.

Fönn a fényes csillagok közt
A hold tele képpel,
Meghuzódva bárnyfelhők
Közé tűnik épp el,
Hogy ne lássa senki őt, én
Legalább úgy vélem,
Mintha talán bizony ő is
Együtt sirna vélem.

Zokogva sir... el... elhallgat
Bánatos nótája,
Árnyas erdő, róna, liget,
Visszhangozik rája,
S közbevegyül, mint egy kedves
Tulvilági ének;
Bölcsődala odaát a
Kis fülemülének.

Odalenn a folyó mentén
Elcsendesült már a
Furulyaszó bánatosan
Epedő nótája.
Fülemüle éneke is
Elhallgat az ágon,
Hiszen ugyanis aluszik már
Minden a világon.

SIMON GYÖRGY (Mecser.)

Magyarország vízipólócsapata 6:3 arányban győzte le a francia világbajnok csapatot. Elmult szombaton mérte össze erejét a magyar vízipóló csapat Franciaország válogatott csapatával. A mérkőzés a párisi Tourelles uszóstadionban folyt le és a magyarok teljes fölénye nyilvánult meg a nehéz küzdelem során. A küzdelem mindvégig nyílt volt s habár az angol Emery játékíró is a franciákat segítette, a magyar csapat győzelmesen fejezte be az izgalmas mérkőzést. A mérkőzés elején a szemtanuk szerint a két csapat körülbelül egyenlő erővel állott fel, de a küzdelem során a magyarok sokkal ellenállóbbnak bizonyultak és ezzel a kitartással győzték le a hamar lohadó francia bajnokcsapatot. A mérkőzésen nagyszámban jelentek meg a Párisban tartózkodó magyarok és a diszpáholyban Teleki gróf Magyary követségi tanácsossal és a magyar követség tisztikarával együtt nézte végig a küzdelmes játékot. Az első gólt a franciák lőtték, de Halasi a magyarok részéről kiegyenlített. A bírő minden pártoskodása ellenére Homonnai belötte a második gólt, majd a franciák egyenlítése után Keserü megszerezte a vezetést. Izgalmas küzdelem után a franciák újabb gólja után még Keserü II., Keserü I. és Halasi lőtték a győzelmes gólokat. A győzelem komoly esélyt biztosít a magyaroknak az olympiai versenyre, ha el nem bizzuk magunkat.

Háromszáz utassal elsüllyedt egy hajó. A délamerikai Chife sziklás partja előtt a napokban borzalmas hajókatasztrófa történt. Az Angamos nevű chilei csapatszallító hajó, mely a Magellen szorosnál levő Pusztá-trenasból indult utnak, hogy szenet és legénységet vigyen a nyílt tengeren gyakorlatozó chilei hadihajók számára, az aroncai öbölben pusztító viharba került. A háborgó tenger összetörte az Angamos kormányát és a kormány nélküli hajót a parti sziklákhöz dobta. A hajó a borzalmas rázkódás folytán léket kapott és süllyedni kezdett. Az utasok között óriási pánik tört ki, mert már az első pillanatban látszott, hogy a gőzös menthetetlen. A viharzó-tenger miatt, első pillanatokban még a mentőcsónakok lebocsátására sem lehetett gondolni s a később leengedett csónakokat is a tomboló vihar felfordította. Alig egy óra hasztalan küzdelem után a hajó elsüllyedt. Az áldozatok száma meghaladja a háromszázat. Csupán öt ember tudott megmenekülni az elsüllyedt hajóról. A hullámok eddig nyolcvan halottat vetettek partra.

Meg akart szökni a rendőrségről egy makacs életunt. Bályás Gyula huszonkét éves tanuló öngyilkossági szándékból a Dunába akart ugrani, de a szolgálatot teljesítő rendőr megakadályozta az öngyilkosságot és az életunt fiatalembert a főkapitányságra kísérte. A főkapitányságon igyekeztek lebeszélni a fiatalembert az öngyilkosságról, de Bályás nem tágitott és makacsul kitartott az öngyilkosság gondolata mellett. A hajthatatlan fiatalembert erre őrizetbe vették, amint azonban másnap délelőn a takarítóaszony bejött a cellába, Bályás fellökte az ajtónál álló rendőrörszemet és kirohant. A kapunál négy rendőr vetette rá magát, de a fiatalember rugott, kapálódzott és verte a rendőröket, úgy, hogy csak hosszas dulakodás után tudták megfékezni és cellájába visszavinni. A makacs életunt pillanatnyi idegrohamában akart megszökni, holott néhány óra múlva rendezték volna ügyét és szabadon engedték volna. Az öngyilkosjelölt baján azonban így is segítenek, de a dulakodás miatt hatósági közeg elleni erőszak címén eljárást indítanak.

Magyar Egyesületek könyve. Egy rendkívül érdekes és ujszerű közérdekű könyv fog az ősz folyamán az összes magyar országos intézmények és szövetségek támogatásával és közreműködésével megjelenni. A *Magyar Egyesületek Könyve* című munka az egyesületi vezetők, a társadalmi életben tevékenkedő lelkes és önzetlen magyar polgárok közérdekű és sok fáradságot igénylő munkáját akarja megkönnyíteni, amikor gondosan összeválogatott közleményeiben és írásaiban az egyesületi élet legkülönbözőbb területein felmerülő kérdésekben gyakorlati tanácsokat és utbaigazitásokat ad az egyesületi vezetőknek. Az egyesületek adminisztratív vezetése, szervezése, az uttörő társadalmi munka, egyesületi székház létesítése, műkedvelői előadások és ünnepek rendezése, a magyar tánc, népviselet, a magyar dal, a magyar zászló, a főbb témái a Magyar Egyesületek Könyvének, amely a magyar nép társadalmi nevelését fogja nagy mértékben elősegíteni. A Magyar Egyesületek könyve ezenkívül tartalmazni fogja az összes Magyarországon működő országos intézmények, szövetségek és társadalmi szervek működésének ismertetését, azonkívül pedig az összes alapszabályokkal működő egyesületek címtárát. E nagyjelentőségű magyar munka szerkesztő bizottsága a napokban alakult meg és annak megbízásából a Magyar Egyesületek Könyvének szerkesztési munkálatait Radnóti István, a Faluszövetség titkára végzi. A Magyar Egyesületek Könyvének szerkesztő bizottsága ezúton is felkéri az összes működő egyesületek, körök, társadalmi szervek vezetőit, hogy egyesületüknek a könyvben való megörökítése céljából és az Egyesületi Címtár teljessége érdekében minél hamarabb jelentsék be egyesületük működési adatait a Magyar Egyesületek Könyve szerkesztőségének címére: Budapest, IX., Bakáts-ucca 8. III. 17.

Egy fiatal lány hősiességének életmentése a Dunán. Az elmult hét egyik napján, a csepeli Dunaágban egy ismeretlen fiatalember a mélyvizben fuldokolni kezdett. Horváth Sándor husz éves fiatalember segítségére sietett a fuldoklónak, de nem tért többé vissza. A fuldokló ugyanis görcsösen belekapaszkodott megmentője nyakába, úgy, hogy Horváth a víz alá került és megfuladt. Amikor Horváth már elmerült, éppen akkor érkezett a partra kísérelőjével Kovács Juliska, egy szilágytelepi földbirtokos tizenöt éves leánya, aki a halálküzdelem láttára ruhástól beugrott a vízbe, hogy a fuldoklót kimentse. A parton állók sápadtan figyelték a történeteket s Kovács Juliska kísérelője ájultan esett össze. Kovács Juliska közben elérte az örvényt, ekkora azonban Horváth már elmerült s társa is elvesztette eszméletét. A bátor leány hajánál fogva ragadta meg a fiatalembert és kiuszott vele a partra. A parton azután az ottlövő fürdőzők mesterséges légzéssel élesztgették a megmentett fiatalembert. Kovács Juliska ezalatt ismét vissza uszott az örvényhez, de a fiatalembert nem találta meg s ő is annyira kimerült, hogy csónakban kellett partra szállítani. A fürdő közönsége lelkes eljenzésben részesítette a bátorszívű leánykát, aki hősiességével mentette meg az ismeretlen fiatalember életét. A kimentett fiatalembert kórházba szállították; Horváth Sándor holttestét pedig keresik.

Halálosan megsebesült Hajduszoboszlón egy cirkuszi erőművész. Borzalmas szerencsétlenség történt a Hajduszoboszlón állomásozó Fidel-cirkuszban. A cirkusz legszenzációsabb látványossága volt egy Benjámín Márton nevű erőművész mutatványa. Benjámín a mellkasára tett egy százharmincnégy kilogrammos vasúllót s megkérdezte a közönségtől, ki vállalkoznék arra, hogy az üllőn egy vasat széjjelverjen. Két kovácslegény jelentkezett. A legények nagy erővel ütötték a vasat, amikor velőtrázó ordítás hangzott fel. Az egyik kovácslegény ütése közben ugyanis a kalapács elvált a nyelétől s a vasúlló helyett Benjámín fejét érte. Benjámín eszméletlenül terült el a porondon. A szerencsétlenül járt erőművészt beszállították a debreceni klinikára, ahol két nap múlva, anélkül, hogy eszméletét egy percre is visszanyerte volna, meghalt.

Ember helyett acélpilóta. Párisi jelentés szerint Maximilian Boucher francia mérnök feltalálta a pilótánélküli repülőgépet és a találmányt már az istrei repülőtéren ki is próbálták. A találmány abból áll, hogy a repülőgép valamennyi egyensúlyozó és kormányzó szervét egy központi gépezetben, az úgynevezett acélpilótában egyesítik, amely teljesen automatikus módon végzi a gép vezetését. Egy kapcsolótáblán különböző gombok megnyomása szolgál az emelkedés, alászállás, jobbra vagy balra fordulás előidézésére. Az acélpilótával a gép repülési iránya teljesen egyenes és biztonsága, valamint helyzetének szilárdsága jóval nagyobb az élő pilótával vezetett gépeknél.

AGRARIA patkányirtó
bűskonzerv
250 gramm 1 pengő 80 fillér 500 gramm 3 pengő.

RADIKAL baktériumos
patkányirtó
húskivonat 250 gr 2 P 50 fill., 500 gr. 4 pengő.

Kapható minden gyógyszerár- és drogériában.

Kommunista agitátorokat fogtak Edelényben. Az edelényi csendőrség őrizetbe vette Csizi Pál és Volopics József edelényi bányamunkásokat, akik a falu lakosságát heteken át az államhatalom ellen izgatták és kommunista tanokat hirdettek. A debreceni vizsgálóbíró az állami rend felforgatására irányuló vétség címén kihallgatásuk után előzetes letartóztatásba helyezte őket.

Összetipták a csikóst a vihartól megvadult lovak. Nem mindennapi szerencsétlenség történi a minap somogy megyei Miháld község mellett elterülő pusztán. A pusztán legelt a község ménese s a lovak mellett Simon Vendel csikós és fia vigyázott. A rekkenő nyári nap melegtől elbágyadtak az állatok és amikor este hatalmas vihar következett a forró napra, az állatok nyugtalanodni kezdtek, majd az első villámlások után megvadult az egész ménés és vad rohanásba kezdett. Simon fiával együtt ostorral próbálgatta egybetartani a száguldó csikókat, de minden fáradozása kárba veszett, mert a megbokrosodott állatok hanyat-homlok szétruhantak. A menekülő csikók feldönték Simon fiát és keresztülgázoltak rajta. A szerencsétlen gyermeket teljesen összetipták az állatok, úgy hogy másnap behalt sebeibe.

A magyar találmányu Gamma hajszernek óriási a sikere. Friedler Antal ipari vegyésznek Gamma elnevezésű hajszere, amely az összes hajbetegségek biztos gyógyszerén kívül a hajnövesztést is föltétlen eredménnyel megindítja, rövid idő alatt oly hatalmas sikerre tett szert, hogy Jugoszlávia, Albánia, Románia és Csehszlovákia területén töltőállomásokat kellett létesítenie. Hogy a kitűnően bevált készítményhez a társadalom minden rétege könnyen hozzájuthasson, 100 grammos próbáúvegek is forgalomba kerülnek. Friedler Antal a közeli napokban forgalomba hozza legújabb készítményét, a Gamma hajszappant, amely összetételénél fogva teljesen fölöslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és fejbőr tökéletesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.

A nagyérdemű gazdaközönség figyelmébe! Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét Szontágh Pál rézárkereskedés (Cégtulajdonos: Terény S.) Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám alatti címére. Nevezett cégnél, mely közel száz év óta fennáll és általánosságban a legjobb hírnévnek örvend, a legjobb minőségű pálinkafőzőkészülékek, permetezők, rézgálic, raffia, kénporzók, rézkénpor, mindennemű borászati cikkek, továbbá mosó- és lekvárfőzőüstök, vörösrézedények, háztartási cikkek, valamint vörös- és sárgarézlemezek, huzalok, rudak, csövek, különösen rádióhuzalok, nagyban és kicsinyben állandóan kaphatók. Rézárak megrendelés szerint is készülnek.

Hajléktalan családok palotafoglalása Bécsben. Bécs harmadik kerületében az elmúlt hét keddjén, este 10 órakor negyvenhét hajléktalan család, csendben, minden nagyobb feltűnés nélkül megszállt egy most felépült új városi házat. A rendőrség tehetetlen volt a megszállókkal szemben, mert azok csak akkor akartak elmenni, ha a közeli menhelyet kinyitják számukra. Közben a menhelyet kinyitották és a harcias családok nagyrésze visszavonult.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928. július 15-én lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyed évre	2 pengő

Ingyen mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel küld a „Vasárnap” kiadóhivatala (Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Mi az oka annak, hogy a légy igen szapora? 2. Hasznos-e a libatrágya a szántóföldre? 3. Három-négy cső tengerim van egy-egy tón, le kell-e szedni a csöveket, mert csemege tengerit szeretnék? (B. S., Geszt.) — **Felelet:** 1. A rovarok általában szaporábbak, mint az emlősök. A légy 120—150 petét rak le egyszerre s ezt életében 3—5-ször megismétli. Minden petéből 20—30 nap múlva ivarérett állat lesz. Így érthető a nagy szaporaság. 2. A libatrágya mérsékelt mennyiségben jó trágya. Tehát keveset kell elszórni belőle a földre. Főleg kertekben veszik igénybe. 3. Helyes lesz két gyengébb csövet leszedni, hogy a másik kettő jobban kifejlődjön.

Kérdés: Sajtot készítek és szeretném, ha a sajt szép lyukacsos lenne, mit tegyek? (Cs. J., Ács.) — **Felelet:** A sajtok lyukacsossága hiányának (vak sajt) oka a magas savfoku, tulsavanyodott tejben keresendő, vagy ritkábban abban, hogy a házilag készült savójtó tulsavanyu, vagy hogy rövid volt az alvadási idő és tulgyors az alvadás, vagy: sok savó maradt az alvadásban, vagy: túlhideg a sajtérlelő. A felsorolt okok eltüntetése után kellő lyukacsosságot kell mutatnia az érett sajtnak.

Kérdés: 1. Milyen gyártmányu traktort érdemes vásárolni? 2. Buzám egy hónappal ezelőtt megdől és most a szára barnásfeketés, mi baja lehet? 3. Az egyetemi végzettséghez kötött pályák közül melyiken lehet a legjobban elhelyezkedni protekció nélkül? 4. Hogyan lehet a hangnak árnyékoló képességet és ércességet kölcsönözni? 5. Hogyan lehet a hallást fejleszteni? 6. Hogyan gyógyítható az idegesség? 7. Mivel lehet a sárgaszínű gennyes pattanásokat eltüntetni? (Hü olvasó, Szirák.) — **Felelet:** 1. Az teljesen a föld minőségétől, a végzendő munkától, a vevő anyagi erejétől és a kezelő gondosságától függ. Irjon a m. kir. mezőgazdasági gépkísérleti állomásnak (Magyaróvár), ahol felvilágosítást adnak Önnek, hogy melyik traktor lesz alkalmas földjére. 2. Rozsda. 3. Erre nem olyan könnyű a válasz, de aki szakember, az mindig elhelyezkedik protekció nélkül is. 4. Hangiskolázás által. 5. Sok és rendszeres zeneyakorlat és hallgatás útján. 6. Sokféle gyógymód van, ami egyenként változó. Forduljon orvoshoz. 7. A pattanások oka belső baj lehet, vizsgáltsassa meg magát orvossal. A többi orvosi kérdéseire az orvosi titoktartás elve alapján lapunkban nem válaszolhatunk.

Kérdés: Földreform útján házhelyet kaptunk, mivel a házhely távol fekszik a községtől, eddig senki sem építkezett, most sürgősen szeretnék építkezni, megkezdhetem-e az építkezést vagy nem? (P. L., Nagyigmánd.) — **Felelet:** Ha a kapott házhely már telekkönyvileg is nevében áll, úgy bátran építkezhet. Az építési engedélyért a községi előjáróság révén a főszolgabíróhoz kell folyamodni.

Kérdés: 1. Kereskedelmi iskolát végeztem, hogyan lehetek ujságíró? 2. Igaz-e, hogy csak egy év múlva tehetek a polgári és kereskedelmi iskola IV. osztályából gimnáziumi különbözeti vizsgát és érettségit? 3. Miből kell különbözeti vizsgát tennem osztályonként? 4. Igaz-e, hogy a gimnázium nyolcadik osztályából is teljes vizsgát kell tennem a különbözeti érettségi előtt? 5. Ha beállok katonának, mehetek-e jövő évben érettségi vizsgálatra? 6. Hány évi szolgálat után járhatok az egyetemre és hány éves szolgálatra kell magamat köteleznem, ha beállok katonának? (L. J., Somogyviszló.) — **Felelet:** Az ujságíróhivatás nincsen iskolához kötve. Lehet kereskedelmi érettséggel is jó ujságíró, ha tehetsége és rátermettsége van a pályához. Mivel az ujságírás az élet minden megnyilvánulását felöleli, alapos és általános műveltséggel kell rendelkeznie az ujságírónak. Ezt a műveltséget nem adja meg csupán az iskola vagy egyetem, hanem azonkívül önszorgalommal és magaműveléssel kell megszerezni. 2. Ha kereskedelmi érettségi je van, akkor polgári iskolai vizsgát már nem kell tennie, hiszen a polgári iskola negyedik osztályának elvégzése után vették fel a kereskedelmi iskolába. Ha gimnáziumba akar átmenni, úgy különbözeti vizsgát kell tennie. Ha a tudományegyetem fakultásaira akar menni, úgy latin érettségit kell tennie. 3. Ha negyedik polgáriból ötödik gimnáziumba óhajt lépni, úgy latin, számtan és németből kell felvételi vizsgát tennie. 4. Nem. 5. Igen. 6. Egy-éves szolgálat után; hat évre.

Kérdés: Fejés alkalmával tehenemet nagyon bántja a sok rászálló légy, hogyan lehetne a legyeket elzavarni? (K. L., Kisujszállás.) — **Felelet:** A légy legjobb ellenszere a tisztaság, tartsa tisztán az istállóját. Ha lehet, mossa meg a falakat valamilyen fertőtlenítő szer (pl. Lysoform, Salan) oldattal. Nem árt, ha az állatot is lemossa vele. Állítson fel légyfogókat vagy pedig használjon irtószert a legyek ellen (pl. Fly-tox, Flit stb.).

Kérdés: Milyen arányban keverjem a meszet és rézgálicot, hogy jóminőségű bordói levét kapjak? (T. J., Dunaszekeső.) — **Felelet:** Az 1 százalékos bordói lé úgy készül, hogy 100 liter vízhez veszünk 1 kg. rézgálicot és 1 kg. jó oltott meszet (vagy annyi mésztejet, hogy az oldatban a piros lakmuspapíros megkéküljön); a félszázalékos bordói lé készítésekor 900 liter vízhez fél kg. rézgálic és fél kg. oltott mesz kell. Május hó közepén félszázalékos, június hó elején egyszázalékos és június végén egyszázalékos bordói lével szokás permetezni a szőlőt.

Kérdés: Hogyan lehet a hangyákat irtani? (P. I., Izsák.) — **Felelet:** A hangyák irtási módja a következő: A hangyabolyba, illetőleg fészekbe egy bottal furt lyukon át mintegy 80—100 gr. szénkéneget öntünk, majd a lyukat betömvén, a bolyt jól betiporjuk. A szénkéneget robbanó anyag, tehát közelében tüzet gyújtani (pipálni) nem szabad!

Kérdés: Szőlőmben nagyon elszaporodott a folyóka, hiába kapálom, annál jobban nő. Mivel lehetne gyökeresen kiirtani? (T. A., Maklár.) — **Felelet:** Sajnos, nem tudunk mást ajánlani, mint a gyakori kapálást és lehetőleg a gyökerek kiszedését és elégetését.

Kérdés: Ugy remélem, hogy szép almatermés lesz és ezért szeretnék almabort készíteni, hogyan kell eljárnom? (A. V. I., Bedeg.) — **Felelet:** Almabor készítése céljából az almákból mindenekelőtt kivágjuk a rothadt részeket, majd az egész tömeget alaposan megzuzzuk. Ezt követőleg a lét kiszajtoljuk, a kiszajtott lét, azaz a mustot pedig erjesztőhordókba töltjük, úgy, hogy a hordó ürtartalmának kb. egyhatodrésze üresen maradjon. A visszamaradt törkölyt még egyszer ki lehet sajtolni és pedig úgy, hogy minden hektoliter almamust törkölyére 10 liter vizet öntünk s az újabb sajtolás által kapott levét hozzáöntjük az előbbi léhez. A cukor hozzáadása nélkül kierjesztett almamust alacsony szeszfoku almabort szolgáltat (Malligand szerint átlag 4—5 fokosot). Erősebb bor készítése céljából a cukortartalmat cukor hozzáadásával kell növelni. Az erjesztéshez célszerű fajélesztőt hozatni kell az Ampelologiai Intézetből (Budapest, Debrői-ut 15.). Erjedés után a törkölyről a bort le kell fejteni, hogy meg ne ecetesedjék. Némi tisztulás után a bort másodszor is le kell fejteni. Az almabor kétszeri átfejtés után, kb. 7 hónap alatt teljesen palackérett.

Kérdés: Községünk néhány kilométeres utszakására javítás végett mintegy 400 köbméter követ kellene kihordanunk fogatonként egyenlő arányban. A közmunkaváltságot minden fogatos fizeti. Kötelesek vagyunk-e a követet kihordani és ha kihordjuk, kaphatunk-e felmentést a 24 pengő közmunkaváltság fizetése alól? (S. J. F., Dövény.) — **Felelet:** Tekintettel arra, hogy nem írta meg, milyen utról, törvényhatósági vagy pedig községi közdülő utról van-e szó, pontos választ most nem adhatunk. Irja meg milyen az ut s készséggel válaszolunk.

Kérdés: 1. Van-e községi orvosnak szavazati joga a községi közgyűlésen? 2. Van-e szavazati joga az adóügyi jegyzőnek? 3. Földemen községi közdülő ut húzódik, most az utmester az ut belső árokoldalát is kiadta használatba az utkaparónak és az utkaparó vágja természetesen a belső oldal fűvét. Jogos-e ez? (F. G., Szakmár.) — **Felelet:** 1. Igen. 2. Igen. 3. Igen.

Kérdés: 1. Eladtam két hizót és a vevő tíz pengőt fogott le biztosítási díj fejében. Én nem egyeztem bele a levonásba, de a hentes még sem adta vissza a tíz pengőt; elmentem a rendőrkapitányhoz, aki azt ajánlotta, hogy pereljem be a henteset. Mit tegyek? 2. Huszonöt hektoliter 11 fokos fehér borom van eladó, hová forduljak az értékesítés végett? (L. A., Kiskundorozsma.) — **Felelet:** 1. Ha békés uton behajtani nem tudja, úgy perelje be. 2. Forduljon a következő cégekhez: Péntek Mihály (Budapest, VIII., Szigetvári-utca 20.), Nösner János (VIII., Csokonai-utca 8.), Szimon István rt. (V., Akadémia-utca 7.), „Házartás” fogyasztási szövetkezet (IX., Bakács-tér.).

Kérdés: 1. Lehet-e házilag fejfájás elleni orvosságot készíteni? 2. Mennyi a következő traktorok élettartama: Austin, Centaur, Fordson, Hart-Parr, Oil-Pull, Pöhl és Hoffherr? (B. T., Csanádpalota.) — **Felelet:** Lehet, de nem ajánlatos, mert a fejfájás különféle okból keletkezhet s most ön, mint hozzá

nem értő, könnyen bajt okozhat saját magának a házilag készített orvossággal. Legjobb, ha bajával orvoshoz fordul. 2. Az élettartam mindig a talajtól, a gép kezelésétől és a végzett munkától függ, minden szám, amely az élettartamot jelzi, csupán viszonylagos, azért nem közöljük. A gyárak által közölt élettartam körülbelül irányadó.

Kérdés: Kétszázötven kilogrammig mérő tizedesmérlegem volt, amit azonban csak a saját szükségletemre használtam. Egy hónappal ezelőtt a főszolgabíró rendeletére a csendőrség elkobozta a mérleget s azóta nem tudok semmit a mérlegről. Jogos volt-e az elkobzás? (H. M., Sarkadkeresztúr.) — **Felelet:** Kis és nagyközségekben rendszerint minden esztendőben egyszer elrendelik az összes mérőeszközök hitelesítését, tekintet nélkül annak köz- vagy magánforgalomban való használatára. A hitelesítés határnapjának közhírré tétele bizonyára elkerülte figyelmét, vagy pedig téves értekezés folytán nem vitte el mérőeszközét az illetékes mértékhitelítő hivatalhoz. A hivatal a hatásköre alatt álló községekben levő összes mérőeszközökről nyilvántartást vezet s bizonyára a megejtett hitelesítés után az ön mérőeszközét nem találta a hitelesítettek között, így hivatalból megkeresték az elsőfoku rendőrhatalóságot (főszolgabíró) a mérleg elkobzására. Adjon be kérvényt a főszolgabíróhoz a kihágási eljárás megindítása végett s ezután pedig az elkobzott mérleg kiadása iránt.

Kérdés: 1. Két fiam van, az egyik vasuti fékező szeretne lenni, a másik soffőr, hová forduljanak? 2. Mind a kettő nő, nem akadály-e a nő állapot? 3. Milyen messze van Kiskunfélegyházától a vasuti üzletvezetőség? (T. I., Kiskunfélegyháza.) — **Felelet:** A vasuti fékező adja be kérvényét az illetékes üzletvezetőségnek. Önhöz legközelebb esik a szegedi üzletvezetőség. A soffőrnek előbb soffőriskolát kell végeznie és az iskola után autózeti vizsgát kell tennie. Soffőriskola több van. Az állam is tart fenn soffőriskolát a m. kir. állami felsőipariskolán (Budapest, VIII., Népszínház-utca 8.). A tanfolyam tartama hat hét. Irjon az iskola igazgatóságához és kérjen utmutatót. 2. Nem. 3. Ötven kilométerre.

Kérdés: Négy polgárit végeztem, tanítóképzőbe vagy kereskedelmi iskolába szeretnék menni, van-e Budapesten olyan intézet, ahol ingyen lakhatnék és tandíjat sem kellene fizetnem? (F. J., Nemti.) — **Felelet:** Sajnos, ingyenes bentlakással egybekötött fiuközépiskola nincsen a fővárosban, de egyes rendek, mint a Lazaristák stb. (Budapest, I., Ménesi-ut 12.) szívesen adnak rászoruló szegény fiuk számára ingyenes lakást és ellátást. Iskolába azután kijárnak a növendékek. Ingyenes lakást adnak még a Karmeliták (V., Huba-utca 12.), Ciszterciák (VIII., Horánszky-utca 6.), a Szalezianusok (Rákospalota, Klarriszzeum).

Kérdés: 1. Testvérem gyermektelenül halt el és földjét egyik testvérem leánygyermekére hagyta; engem pedig teljesen kizárt az örökségből. A földet eredetileg ő is örökölte az apánktól; követelhetek-e valamit a hagyatékából? 2. Pénzügyőr voltam és most utbiztos szeretnék lenni, felvesznek-e és ha igen, hol jelentkezhetem? (T. D., Tápiómajor.) — **Felelet:** 1. A testvér vagyis az oldalrokon nem kötelesrész, tehát nővére az egész vagyonról szabadon végrendelkezhet. Más az, ha végrendelet nincs, mert ekkor az oldalági törvényes örökös figyelembe veszik a törvényes örökösödésnél. Saját vagyonáról mindenki — akinek gyermeke vagy unokája nincs — élők között és halálesetre is szabadon rendelkezhet és ezt az oldalrokonok nem akadályozhatják meg.

Kérdés: Hol van a „Budapesti Közlöny” kiadóhivatala? (B. L., Nagyiván.) — **Felelet:** Budapest, I., Vár, Nándor-tér 1. szám.

Kérdés: Már három évvel ezelőtt kérvényeztünk házipítési kölcsönt a Faksztól, de eddig még nem kaptuk meg, hová forduljunk, hogy végre hozzájuthassunk a kölcsönhöz? (Kilencvenkét gazdasági munkás, Kecskemét.) — **Felelet:** Először forduljanak a helybeli Faksz képviselőhöz, ha itt nem járna eredménnyel lépésük, úgy irjanak közvetlenül a Faksz köpontjának, Budapest, V., Nádor-utca 30.

**LOKOMOBIL-, FECSKENDŐ-,
KÖTSZERLÁDÁK, SZÁRNY-
SZIVATTYÚK, TÖMLŐK
CSÖVEK, ARMATURÁK
minden üzemszükségleti cikk**

VERMOREL - PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.
Schvarcz József és Tsa Budapest
Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)
(Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.)

Kérdés: 1. Háromezer négyszögöl földem van, amelynek hasznélvezete anyámat illeti, kaphatok-e a földre kölcsönt? 2. Hallottam, hogy a földművelésügyi miniszter ur az arra érdemes gazdák között trágyatelep létesítésére pénzzutalmat oszt ki. Hová forduljak, hogy kaphassak a pénzből? (M. J., Kőszeg-paty.) — **Felelet:** 1. Igen; tessék a Kisbirtokosok Országos-Földhitelintézetéhez vagy a lapunkban hirdető más céghez fordulni. 2. Forduljon a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamarához. (Győr. Bissinger-sétány.)

Kérdés: 1. Hogyan lehetséges az, hogy a szomszédom jóval kevesebb adót fizet mint én, holott a földje 1000 négyszögöllel nagyobb az én földemnél? 2. Bátyám a kommunizmus bukása után bevonult, alig katonáskodott két hónapig, amikor erősen meghűlt és betegen hazabocsátották. Otthon négy éven keresztül gyógykezeltük, míg végre felgyógyult; megkaphatnánk-e most a kezelési költségeket az államtól? (V. Gy., Iván.)

— **Felelet:** 1. Adójának mérséklése végett adjon be kérvényt az illetékes kir. adóhivatalhoz, elutasítás esetén a kir. pénzügyigazgatósághoz. 2. Próbálkozzék meg per megindításával kérni a költségek megtérítését.

Kérdés: Hol lakik Bethlen István gróf miniszterelnök és hogyan kell levélben megszólítani? (Ifj. N. J., Csánig.) — **Felelet:** Budapesten, I. Vár, Szent György-tér 1. szám. Nagyméltóságú Miniszterelnök Ur! Kegyelmes Uram!

Kérdés: Milyen feltételek mellett lehet igénybe venni a kisbirtokosok 8.34 százalékos új dollárkölcsönét? 2. Melyik gyár készíti Magyarországon a legjobb mezőgazdasági gépeket? (Sz. A., Sormás.) — **Felelet:** 1. A dollárkölcsön feltételeit egész részletesen közöltük a „Vasárnap” 26-ik számában. Ha valamit nem ért, úgy azt kérdezze meg tőlünk, de az egész kölcsön ismertetését újra közölni — helyszüke miatt — nincs módunkban. 2. Ezt így rövid feleletben megmondani nem tudjuk. Jó mezőgazdasági gépet gyártanak a következő magyar gyárak: Agrárglobus Rt. (VII. Vilmos császár-ut 3.), Dénes B. Rt. (V., Váci-ut 98.), Első Magyar Mezőgazdasági Gépgyár Rt. (VI., Váci-ut 19.), Fa László-cég (V., Vág-utca 19.), Fehér Miklós Gépgyár Rt. (V., Váci-ut 80.), Hoffherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth Rt. (VI., Vilmos császár-ut 57.), John Fowler és Tsa (Budapest—Kelenföld), Magyar. Kir. Államvasutak Gépgyára (V., Vilmos császár-ut 32.), Kühne Mezőgazdasági Gépgyár Rt. (V., Vilmos császár-ut 59.). Hogy földjére melyik gép ajánlatos, ezt kérdezze meg a M. kir. Mezőgazdasági Gépkeresleti Állomástól (Magyaróvár).

Kérdés: Mint munkásgazda, több gazdasági munkással együtt szegődtem el egy uradalomhoz, a munkások szakácsnéjét magaviselete miatt kénytelen voltam — mivel elbocsátani nem akartam — máshol alkalmazni. Most azután állandóan izgat ellenem. Elbocsáthatom-e anélkül, hogy a hátralévő bérét kifizetném? (B. Sz. A., Pincehely.) — **Felelet:** Leveléből kitűnő adatok szerint nem éves eselétről van szó, ismernünk kellene azonban az uradalommal kötött szerződés egyes pontjait. A munkásszerződéstől függetlenül azonban, ha a munkásnő lázító és nyugtalanító ténykedését tanuval, vagy egyéb bizonyítékkal is alá tudja támasztani, úgy minden kártérítési kötelezettség nélkül azonnali hatállyal elbocsáthatja. Tanácsos azonban az esetet előzetesen bejelenteni az illetékes járási főszolgabíróknál.

Kérdés: Hol van a „Leányok Lapja” és a „Magyar Uriaszonyok Lapja” kiadóhivatala? 2. Hány éves az óvónőképző-intézet és hány éves korig vesznek fel növendékeket? (Hü olvasó, Jászszentandrás.) — **Felelet:** A „Leányok Lapja” megszünt; leányok számára ajánlatos a „Nagyasszonyok”; kiadóhivatala: Budapest, I., Horthy Miklós-ut 15. és a „Magyar Lányok”, kiadóhivatala: VI., Andrássy-ut 16. A „Magyar Uriaszonyok Lapja”, kiadóhivatala: Budapest, V., Berlini-tér 2. szám alatt van. 2. Három éves, tizenhét éves korig.

Kérdés: 1. Feleségemmel együtt földbirtokunkat jótékony célra akarjuk hagyni. Gyermkeink és unokáink nincsenek. Megtámadhatják-e ezen végrendeletünket az oldalrokonok? 2. Mit kell tennünk, hogy végintézkedésünk hatályos legyen? (Sz. G., 48.) — **Felelet:** Ha leszármazók vagy felmenők nincsenek (tehát gyermek, unoka, atya, nagyatya stb.), akkor nincsenek kötelesrészeselek, akik a végrendeletet megtámadhatnák. 2. Legcél-szerűbb, ha királyi közjegyzőhöz fordulnak és mint házastársak közösen és kölcsönösen végrendeletnek.

Kérdés: 1. 1914-ben bérbeadtam 560 négyszögöl földet évi 75 kilogramm búzáért. Minden adót idáig én fizettem. Visszakövetelhetem-e a bérlőtől az adót? 2. Mennyi volt a buzakamat a 1914—1928. években? 3. Van joga az ügyvédnek egy tárgyalásért 196 pengő 36 fillért kérni? (Zs. P., Kátoly.) — **Felelet:** 1. Az adókat — ellenkező megállapodás hiányában — mindig a bérbeadó tartozik viselni. 2. A buzaértéket a buza piaci árához képest rendelet szabályozza. 3. A tárgyalási díj nagysága a per

Az elviselhetetlen hőség

elviselhetővé válik, ha vesz magának 1 üveg valódi

DIANA

sósorszeszt s azzal — esetleg fele vízzel hígítva — lemossa magát. A valódi Diana sósorszesz hűsítő hatása órákig érezhető és ellankadt, tikkadt testét az ujjászületés üdítő érzésével tölti el.

Reggel felkelés után

a Diana sósorszeszes bedörzsölés az egész napi friss munkabírást, a fáradtság nélkül való dolgozást biztosítja.

Este lefekvés előtt

a Diana sósorszeszes lemosás üdítő álmat, tökéletes pihenést és vig ébredést jelent.

tárgyának értékétől függ. Ha a megállapított díjat telmagasnak tartja, akkor a megállapító végzés kézhezvételétől számított 8 nap alatt a végzés ellen felfolyamodást nyújthat be.

Kérdés: Mikor iktatják törvénybe, hogy a birtokokat csak képzett gazdatisztek vezethetik, nem pedig más hozzá nem értőeknek? (Cz. J., Rásony.) — **Felelet:** Ilyen törvényjavaslat már van az országgyűlés előtt, de hogy mikor tárgyalják le, az még a jövő kérdése.

Kérdés: Hol lehet verstant vásárolni? (P. J., Izsák.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható: Barta-Prónai: Poetika, ára 5.50 pengő.

Kérdés: Hol van a református tanítóképző-intézet? (T. S., Nyugotszenterzsébet.) — **Felelet:** A dunamelléki egyházkerület tanítóképzője Nagykőrösön van. Forduljon levélben az intézet igazgatóságához.

Kérdés: Tizenhétéves vagyok s arcom nagyon szeplős, hogyan lehetne a szeplőket eltüntetni? (Z. S., Derecske.) — **Felelet:** Vizsgáltsa meg arcát orvossal. Kenőcsöt vagy más szert nem ajánlhatunk, mert nem ismerjük arcbőrének természetét. Legjobb, ha semmit sem használ addig, míg az orvos nem rendel számára gyógyszert. Egyébként a szeplő ma már nem számít szépséghibának és szeplővel még igen jól férjhez mehet.

TRÉFÁK

Félreértés.

Egy öreg néni nagy sietve bemegy a jegyzőhöz. A jegyző rászól:

— Néni kérem, hogy nem kopogtat?

— Nincs semmi a lábamon, jegyző ur. azért nem kopogtatok.

(Beküldte Pap Istvánné Kistemplomtanyáról.)

Jó parti.

Khon: Hallod-e Svare, az én lányom jó parti lenne a te fiadnak.

Svare: Mennyi a hozomány?

Kohn: Ahány éves a lányom, annyi száz pengő.

Svare: Hány éves a lányod?

Khon: Tizenyole.

Svare: Tudod Khon, az a lány fiatal még az én fiamhoz.

(Beküldte ifj. Tóth János Kecskemétről.)

Tizenegy.

Egy részeg ember hazatér a koresmából. ahol egész éjjel mulatott és kérdi a feleségétől:

— Hány malacunk van, anyjuk?

— Tizenegy, — mondja neki az asszony.

— Miért tizenegy? Hiszen tizenkettő volt?

— Azért, mert most nem vagy közöttük, — hangzik a válasz.

(Beküldte ifj. Bodri István Szekszárdról.)

Cigányhumor.

Egy cigány megszólít egyszer egy urasági föld mellett elhaladó embert:

— Nagyságos és méltóságos uram, adjon egy kis dohányt.

Mikor megkapja a dohányt, odaszól neki félvállról:

— Kend csak csősz ebbe a pusztába, ugy-e?

(Beküldte ifj. Rajos József Szentotornyáról.)

Jól megmondta.

Miskának nem engedték meg a szülei, hogy elvegye azt a leányt, akit szeretett, ezért elhatározta, hogy zsidó lesz. Elment a rabbihoz. Kérdi tőle a rabbi:

— Na, mi járatban vagy, Miska?

— Nem engedték a szüleim azt a leányt elvenni, akit én akartam, elhatároztam tehát, hogy kikörösztolködöm, legalább csuffá teszem a familiámat.

(Beküldte Simon István Vindornyaszőllősről.)

A szép kender.

Kimegy az öreg földmives a határra megnézni, hogy milyen nagy lehet a kender. de sajnos, a sok rossz időjárás miatt nagyon kicsire nőtt. Mikor hazamegy, kérdi a felesége:

— Milyen a kender, apjuk?

— Hej, nagyon szép, kötésig ér, de csak — bocskorkötésig, — hangzik a válasz.

(Beküldte Bagdi Sándor Gesztről.)

Kétes dicsőség.

Két színész beszélget.

— Te, — mondja az egyik — ez a Palásti végre egy vezetőszerephez jutott.

— Vezetőszerephez?

— Igen, az új darabban egy — soffört játszik.

(Beküldte ifj. Őri Sándor Csánigról.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Julius 22-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Alsónémedi, Baja, Cegléd, Érsek-vadkert, Jászkisér (bizonytalan), Törökszentmiklós, Újpest.

Julius 23-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Büdösköze, Fadd, Jászfényszaru, Kisköre, Kőszeg, Kunmadaras, Mátészalka, Nemetboly, Nógrád, Szany, Szeghalom, Szöny (sertésvásár bizonytalan), Tiszatarján, Tokaj, Verpelét (sertésvásár bizonytalan), Zalaegerszeg (sertésvásár bizonytalan), Csákvár (marha- és sertésvásár bizonytalan). — **Marha-, sertés- és kirakodóvásár:** Szentgotthárd. — **Ló- és marhavásár:** Tamási.

Julius 24-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Szombathely, Zalaszántó (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Bicske (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Tamási.

Julius 25-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Lébény, Marcali, Nagypirit (sertésvásár bizonytalan), Túrje (sertésvásár bizonytalan), Zomba. — **Állatvásár:** Zirc (sertésvásár bizonytalan). — **Marha- és kirakodóvásár:** Pölöske (bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Bicske, Nagymaros.

Julius 26-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Erdősokonya, Iharosberény (sertésvásár bizonytalan), Lesencetomaj, Pellérd, Tét. — **Kirakodóvásár:** Zirc.

Julius 27-én, pénteken.

Nincsen vásár.

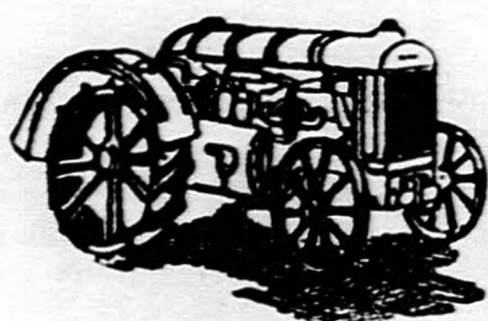
Julius 28-án, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Apátfalva. — **Állatvásár:** Szekszárd (bizonytalan).

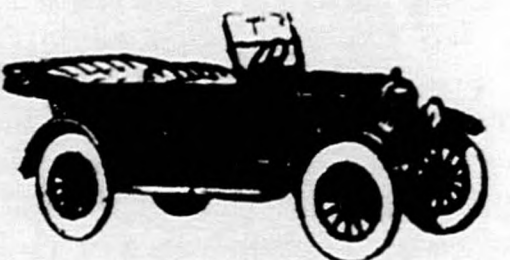
SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sz. G., B.-Derecske. Kis versét nem közölhetjük. Alig is lehet versnek nevezni ezt a négysoros felkiáltást . . . — M. L., Bagolasánc. Egyik versét közölni fogjuk. — Cs. J., Kiskovári. Azért mert a Rot-hermere-pályázatra beküldött versét a kiemelkedők közé sorozta a bírálóbizottság, ne nekünk hálálkodjunk, hanem a jó Istennek, aki verselési tehetséget adott önnek. Meleg sorai nagyon jól estek, köszönjük. Versei közül kettőt a közlendők közé soroztunk. — Ifj. K. L., Drávapiski. Versét közöljük. — R. S., Puzsér. Sor kerül rájuk. — M. T., Nagypall. Közlünk belőlük. — M. M., Jakabszállás. Közölni fogjuk. — K. L., Kisujszállás. Válogatunk belőlük. — T. J.-né, Szegvár. Jók. — H. T., Fehértó. Sorát ejtjük. — Hü olvasó. Az egyik példányt csak akkor tudjuk beszüntetni, ha megírja nevét és lakhelyét. Mind a kettőt elfelejtette ráírni a levelére és a bélyegről sem tudjuk elolvasni a község nevét.

Gyűjtsünk előfizetőket a „Vasárnap” számára.

1910 óta **Ford** KÉPVISELŐ
HAHN ARTHUR és TÁRSAI

Fiók: **Székesfehérvár Budapest, Kossuth Lajos-utca 12. sz.** Stürgöncim: Hanco Budapest
Magyar Király-szálló épület. Kérje 2. sz. prospektusunkat

FORDSON traktorokban és hozzávaló alkatrészekben megfelelő nagy raktárral rendelkezünk. — Tudunk azonnal szállítani.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

villa as s gally ügynök csinálja ő

(Beküldte özv. Szécsényi Imréné Szegvárról.)

2. Pontrejtvény.

. a . y . r . r . z . g . e . v . l . h . n . m . e . z

(Beküldte ifj. Őri Sándor Csánigról.)

3. Versesrejtvény.

Iszik maga s itat is,
Pedig biz az nem kocsis,
Mikor iszik, babusgatod,
SImogatod, lapitgatod,
Az italt nem kéri, no de
Még sem elég sohase.

(Beküldte Kolb Péter Kocsoláról.)

4. Szórejtvény.

vlsz uszkár derékalj
(d = t) (e = o)

(Beküldte Boda István Törökszentmiklósról.)

5. Betű- és szórejtvény.

ic é kár ZV ke

(Beküldte Hunya Árpád Hajdusoboszlórol.)

6. Szórejtvény.

VV 100 q (-n)

(Beküldte ifj. Borsos István Szigetszentmiklósról.)

7. Pontrejtvény.

É . v . g . o . a . a . u . o . s . a . g . e . ü .

(Beküldte Mészáros József Nemessándorházáról.)

8. Szórejtvény.

Q S Q
TA

(Beküldte Pór Vince Patról.)

9. Pontrejtvény.

. i . i . t . e . ú . y . r . t

(Beküldte László József Putnokról.)

10. Szórejtvény.

D öreg Y

(Beküldte Tóka Mihály Berkesdről.)

11. Szórejtvény.

isimigis M forgat

(Beküldte ifj. Komjáti András Gyöngyöshalászról.)

12. Betűrejtvény.

Sz Sz remény (-em)
Sz

(Beküldte Nagy Juliska Pálmonostoráról.)

13. Szórejtvény.

Ger
T (é = e)
megy Ő

(Beküldte Gránitz Péter Peregről.)

15. Szórejtvény.

pityke OS IƏA

Beküldte Bicsák Pál Magyar-szombatfáról.)

14. Szórejtvény.

pej kártyában van
(ó-o)

(Beküldte Farkas Pál Putnokról.)

16. Szórejtvény.

K A A S (e=a)
A A

(Beküldte Hanzséros Imre és Weisz Gyula Sopronból.)

17. Pontrejtvény.

E . e . é . e . h . n . o . l . l . s

(Beküldte Engárt Mihály Fegyvernekről.)

18. Pontrejtvény.

Cs . n . a . a . y . r . r . z . g

(Beküldte Nagy Annuska Pálmonostoráról.)

19. Betűrejtvény.

A a A a E
i E E E N M G (é=e)
E E E i stb.
E

(Beküldte Bordás Antal Turkevéről.)

A rejtvenyek helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 33. számban közöljük.

A 27. számban közölt rejtvenyek helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Talpalattnyi.** 2. Szórejtvény: **Rendbontó.** 3. Szórejtvény: **Remény nélkül élni nem lehet.** 4. Pontrejtvény: **Ki Istenben bizik, nem csalatkozik.** 5. Versesrejtvény: **Áruló.** 6. Pótlórejtvény: **Rothermere lord.** 7. Szórejtvény: **Makó.** 8. Szórejtvény: **Csillagos ég.** 9. Pontrejtvény: **Ki korán kel, aranyat lel.** 10. Betű- és szórejtvény: **Égő falu.** 11. Szórejtvény: **Feneketlen tó.** 12. Szórejtvény: **Ciklon.** 13. Névrejtvény: **Miskolc.** 14. Szórejtvény: **Szerszámfa.** 15. Szórejtvény: **Jellem.** 16. Szórejtvény: **Tengerszemű hölgy.** 17. Szó- és betűrejtvény: **Gábor Áron.**

Helyesen megfejtették: Bedő István, Kischner Jolán, Győrei Ferenc, Kolb Péter, ifj. Ritecz István, ifj. Horváth József, Tóth Benedek Sándor, Tóth Benedek István, ifj. Rajos József, Somogyi Istvánné, Szily Mariska, ifj. Lipták Ferenc, Hunya Árpád, Varga Ferenc, Szabó József, özv. Szécsényi Imréné, Takács Rezsőné, Ley Béla, Sajgó Ferenc, Mészáros Juliska, Orosz János, Peti János, Bagdi Sándor, Csonka János, Pál István, Peták Vilmos, Farkas Károly, ifj. Peresztégi József, Zilahy Juliska, ifj. Őri Sándor, Szalay István, ifj. Borsos István, Horog József, Palkovics István, Vincze László, Kuttor Barna, Balogh Géza, Kovács Lukács, ifj. Horváth József, ifj. Bodri István, Benke Tamás, Szakács Veronika, Szakács Panna és Vajkó Benő.

Jutalomkönyvet nyertek: **Mészáros Juliska (Galambos), Szalay István (Barlahida), Győrei Ferenc (Csersegtomaj), Hunya Árpád (Hajdusoboszló) és Varga Ferenc (Iván).**

A 28-ik számban közölt rejtvenyek megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő heti számunkban közöljük.

Hosszulejáratu kölcsönöket

előleg nélkül hét- és félszázalékos 35 éves **amortizációs dollárkölcsönöket**, továbbá nyolc- és fél százalékos bármikor visszafizethető **pengőkölcsönöket**, konverzióval is, folyósított ingatlanokra:

Mezőgazdasági Hitelforgalmi Vállalat,

Budapest, V., Lipót-körut 10. Tulajdonos: (Okányi és Immler okleveles gazdák).

Zöldhitel. Kölcsön budapesti és pestkörnyéki házakra. Beküldendő iratok: Hiteles kataszteri birtokiv és hiteles telekkönyvi kivonat.

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(8. folytatás.)

A milliomos gondterhes tekintettel meredt rám, egyideig tétovázott még, azután szinte önkéntelenül felém nyujtotta a kezét.

— Rendben van, tehát együtt megyünk!

Bólintott. Annál jobb kedve lett Pamelának. Tap-solt örömeiben. Hogy egy kissé felbosszantsam, szigoru arccal fordultam feléje:

— Kedves Pamela, minthogy ön is tudomásul vette, hogy én vállaltam felelősséget a biztonságaért, kérem, vegye azt is tudomásul, hogy feltétlen engedelmességet kívánok meg öntől. Nem szeretném, ha szófogadatlan lenne, ez nagyon megnehezítené a dolgomat.

Pamela fölényesen legyintett s kacagva íaképnél hagyott bennünket.

VII. FEJEZET.

A sas ismét szárnyra kap.

A rendőrfőnök új szivarra gyujtott rá s mikor az első füstfelleget kifujta, kérdő tekintetet vetett a magyar fiura:

— Nem találja unalmasnak ezt a hosszú históriát?

— Szó sincs róla. Annál is inkább érdekel, mert előreláthatólag nekem is szerepem lesz még benne s így nem árt, ha a lehető legrészletesebben megismerkedem a körülményekkel.

— Helyes beszéd! Tehát figyeljen! Azon az estén összejöttem Sam Wilkinsonnal is, aki meglehetősen bizalmatlan tekintettel mért végig. A született gonosztevők ösztönszerű idegenkedése volt ez a rendőrséggel szemben. Természetesen én a legbarátságosabban beszélgettem vele, mintha máris nagy melegséget éreznék iránta. Amikor Phileas Osborne kibökte, hogy én is elkisérem őt a bányáihoz, Wilkinson arca megrándult.

— Nem ajánlom, — mondta mosolygást erőltetve — nehéz ut, igazán nem szórakozás...

— Mit sem tesz, — feleltem kajánul mulatva rossz-szul titkolt megdöbbenésén — a kíváncsiság olyan erős bennem, hogy könnyen elviselem a fáradsalmakat...

Wilkinson most Osbornehoz fordult:

— Gondolja meg jól, mr. Osborne... Aligha vagyunk úgy berendezve, hogy vendégeket fogadhassunk a bányavidéken.

— Eh, — szóltam közbe — ha Osborne kisasszony elmehet, akkor egy férfi sem fogja kényelmetlennek érezni a helyzetet.

Ajkába harapott s titkon gyűlölködő pillantást vetett rám.

— Ahogy parancsolják... — mondta azután kelletlen mosollyal. — Nem akartam önt lebeszélni az utról, de kötelességemnek tartottam, hogy figyelmeztessem a nehézségekre.

— Ó, nagyon hálás vagyok e figyelmességért — feleltem könnyedén meghajolva feléje. Magamban pokolian mulattam, mert tudtam, hogy ez a fickó a pokol fenekére kíván engem. Tudtam azt is, hogy nagyon kellemetlen utitársam leszek s arra is elkészültem, hogy minden alkalmat meg fog ragadni, hogy lerázzon magáról. De hát résen leszek!

— A harc megkezdődött. Akar-e a fegyvertársunk lenni?

A rendőrfőnök várakozó tekintettel meredt Zentay Lászlóra. A magyar fiu pedig felállt, összeütötte bokáit s megbiccentette a fejét.

— Máris a bajtársam vagyok. Nem fog csalatkozni bennem!

Haig őszinte barátsággal szorította meg a kezét.

— De hát hogyan gondolja azt, hogy... — kérdezte a magyar fiu, de Haig mosolyogva félbeszakította:

— Egészen jó gondolatom támadt az előbb... Mondtam már, hogy önt szemeltem ki Osborne új titkárának. Minthogy pedig új hivatalába lépése előreláthatólag a bányavidéken lesz időszerű, világos, hogy önnek velünk kell jönnie. Ön repülőtiszt volt, nos, hát el fog bennünket vinni a bányákhoz a szelek szárnyán.

Zentay felkapta a fejét.

— Repülünk?! — kiáltotta ujjongva. — Ó, hiszen ez minden vágyamat felülmulja! Ismét a magasban szárnyalhatok!... Ó, olyan ez, mint egy szép álom, félek, hogy fel kell ébredni belőle...

— Nem álom, — mosolygott a rendőrfőnök — el-lenkezőleg: nagyon is furfangos valóság. Ráveszem Osbornet, hogy repülőgépen tegyük meg az utat, ki is bérelek egy aeroplánt, amelynek ön lesz a pilótája. Természetesen jó lenne, ha egyelőre eltitkolná, hogy egyáltalában ismeretségben van velem. Ön egyszerű pilóta, akit a vállalat rendelt ki a bérbeadott géphez. Ezt azért tartom szükségesnek, hogy az én gazfickóm ne is gyanithassa, hogy ön az én emberem.

— Rendben van. Egyszerű pilóta vagyok, semmi más.

— Majd elérkezik az idő, amikor elárulhatjuk, hogy ön katona is, sok légi csata diadalmas hőse... De amíg szükség van rá, jó lesz, ha hallgatunk erről...

— Mindent értek. Ugy lesz, ahogy kívánja.

Megszorították egymás kezét.

— Én most elmegyek Osbornehoz — szólt azután Haig — és ráveszem a légi utazásra. Ön pedig... hol a lakása?

— Eddig az ön szives vendégszeretetét élveztem, — felelt mosolyogva Zentay, de már semmi él sem volt a szavában.

— Béreljen szobát a Waldorf-Astóriában. Este felkeresem önt és elmegyünk valamelyik légivállalathoz. Ön szemeljen ki egy jó gépet, amelyik a legmegfelelőbb lesz. A viszontlátásra!

— A viszontlátásra!

Haig pillanatok alatt elintézte a hivatalos formalitásokat, úgy, hogy a magyar fiu elhagyhatta a rendőrség épületét. Egy autóba ült és a Waldorf-Astoria szállodába vitette magát. Amikor az inas felvezette a szobájába és magára hagyta, Zentay fáradt mosollyal dőlt le egy székre. Csak most érezte az egész nap testi és lelki fáradsalmait, csak most rémlett fel előtte igazán a valóság, hogy Amerikában van. Furcsa kalandjára gondolt és nem bosszankodott; ellenkezőleg úgy érezte, hogy az Isten uja volt az, hogy őt összetévevesszék azzal a német gonosztevővel. Hiszen ennek köszönheti, hogy a rendőrfőnök barátságába fogadta s hogy most már nem bizonytalan a jövője. Ha mindez nem történik meg vele, akkor most megfájdulhatna a feje a sok töprengéstől, hogy mit tegyen, mihez kezdjen, kihez s hová forduljon ebben a rettentő nagy idegenségben?

Most már nyugodt volt, ha a jövőjére gondolt.

— Az a fontos, hogy nem fog megrozsdásodni sem a szívem, sem az agyam, sem az izmom, — gondolta megelégedéssel. — „Munkám“ van, feladatam, amelyet el kell végezni, meg kell oldani. Az a fő, hogy nem kell sehol sem kilincselnem, — ami pedig azt illeti, hogy megállom-e a helyemet, hát legény leszek a gáton...

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak július hó 16-án.)

Gabonatözsde. Készárupiac: Uj-buza 77 kg-os tiszavidéki 28.35—28.50, felsőtiszai 28.25—28.40, fehérmegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 28.05—28.80, rozs pestvidéki (uj) 24.60—24.75, más (uj) 24.60—24.75, árpa elsőrendű (uj) 24.00—24.55, közép 23.50—23.75, repce 42.50—43.00, zab elsőrendű 33.50—34.00, középminőségű 33.00—33.50, tengeri tiszántúli 29.65—29.95, egyéb 29.00—29.50, korpa 23.00—23.25 pengő métermázsánként. — **Határidőpiac:** Buza októberre 28.94—28.96, márciusra 31.16—31.18, rozs októberre 25.64—25.66, márciusra 27.36—27.40, tengeri júliusra 29.50—29.54, augusztusra 30.00, májusra 26.22—26.24 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 58—64, duplanullás finom tészta 51—54, nullás 50—53, kettős főzösliszt 49—50, négyes kenyérliszt 47—50, hatos 42—48, nullás rozsliszt 52—54 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak: Árak nyersáruért, 100 kilogrammonként, budapesti paritásban, minőség szerint: Bab, fehér 45—46, bab, tarka 32—34, bab, fűj 48—50, biborhere 83—86, csillagfürt 25—26, csibehur 35—40, köles, fehér, vetési célokra 45—50, köles, piros, vetési célokra 32—34, lenmag 48—50, mák, étkezési célokra 97—100, muhar 54—56, mustár 48—52, pohánka 32—34 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna elsőrendű uj 11—12, réti széna másodrendű uj 8—10.50, réti széna harmadrendű csomagolásra 5—7.50, lucernaszéna 10—14, zabosbikkonyiszéna 10—11, zöldárpa, zabtakarmány 9—11, alomszalma másodrendű 4.50—5.50, zsuppszalma 6 pengő.

Abraktakarmánypiac. Buzakonkoly 22, buzakorpa 24, buzatakarmanyliszt 27.50, gabonamoslék szárítva 28, konkolydara 23, köleshéj, darálva 12, lenmagpogácsa 32, napraforgópogácsa 29, repcepogácsa 25, répaszelet, szárított 18.50, rozskonkoly 21, rozskorpa 24, rozstakarmányliszt 27.50, szójababpogácsaliszt 35, tökmagpogácsa 31—32 pengő.

Szurómarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós elsőrendű 1.20—1.30, kivételesen 1.32, másodrendű 1.04—1.16 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 0.94—1, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 0.98—1.08, 1½—2 éves üszök 0.96—1.20, 1½—2 éves tinók 0.92—0.98, fiatal friss fejős tehén 1.28—1.40 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb minőségű 98—114, kivételesen 118, közép 46—96, gyengébb 54—74, bika legjobb minőségű 106—114, gyengébb 84—96, tehén legjobb minőségű 94—102, közép 72—92, gyengébb 54—70, bivaly 81, növendékmarha 64—100, kicsontoznivaló marha 42—50 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: Csikó 40—95, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 350—600, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 300—550, számár 40, öszvér 5.80—5.85. Alárendelt minőségű lovak 40—320, vágólovak 40—152 pengő darabonként.

Sertésvásár. Könnyűsertés 155—157, közepes 161—163, nehézsertés 162—163 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Gyapju. A gyapjuaukcio lefolyásáról a „Gazdatársadalmi Hírek” című rovatunkban számolunk be.

Nyersbőr. Marhabőr (magyar) 1.63—1.70, marhabőr (tarka) 1.82—1.90, borjubőr (hosszu lábbal) 3.10—3.20 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahus a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—600, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 220—300, tartó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 140—280, gulyásnak való 80—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Comb, felszeletelve 320—420, sütnivaló 200—360, pörköltnek való 160—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 200—250, gerinc, lapocka 160—200, pörköltnek való 150—200, bárányhús hátulja 220—300, ejeje 180—220 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 320—400, friss comb, tarja, lapocka 260—320, friss oldalas 200—260, kocsonyának való 80—140, füstölt karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—400, olvasztani való szalonna 180—210, sózott kenyérszalonna 216—250, füstölt 220—260, hárj 216—240, zsíros tepertő 200—260, sertézsír 200—224 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 230—280, csirke 120—250, ruca 250—1000, lud 500—1800, pulyka 500—1400 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 230—280, csirke 300—450, hizott ruca 250—300, hizott lud 250—300, sovány 220—230, hizott pulyka 240—280, sovány 220—230, ludmáj 4000—1100, ludzsír és hárj 280—360, ludaprólék 150—200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 11—12, főzőtojás 9—10 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsa 300—600, felszeletelve 1000, ponty 240—350, kárász 160—220, compó 180—240, apró kevert hal 160—180 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljes tej 34—41, lefölözött 14—16, yoghurt 96—155, tejszín 230—360, tejfől 180—200, centrifugált teavaj tömbben 560—600, 10 dg.-os csomagolásban 600—640, főzővaj 480—540, szedett vidéki vaj 460—500, juhvaj 400—520, tehénturó 100—120, sovány tehénturó 280—400, kevert turó 200—320, ementali 500—600, trappista 280—400 fillér kilogrammonként.

Szárazfőzelék és száraztészta. A nyílt piacokon: Lenese 70—100, hántolt egész borsó 90—160, feles 60—130, fehér aprószemű bab 44—60, nagyszemű 48—80, színes 46—76, finom árpakása 80—100, durva 60—80, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével csomója 2—20, petrezselyem zöldjével 2—20, zeller, ujdonság zöldjével darabja 2—8, kalarábé zöldjével 2—8, hazai karfiol 25—80, vöröshagyma zöldjével csomója 3—8, fokhagyma, uj zöld 4—12, fokhagyma kilogrammja 28—50, cékla 18—30, fejeskáposzta, nyári ujdonság 20—45, savanyított káposzta 70—120, kelkáposzta 20—50, fejjessaláta darabja 2—8, kötött saláta 3—10, torma kilogrammja 40—140, burgonya, hazai

A „VASÁRNAP”

a falusi gazdák érdekeiért harcol!

Losonci típusu

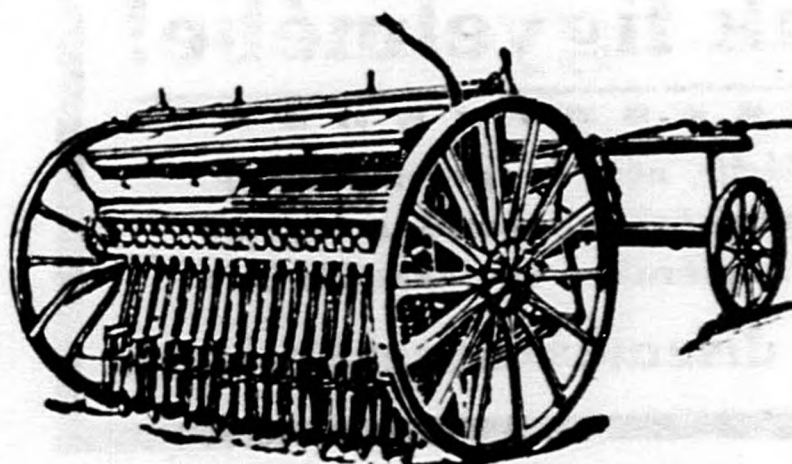
vetőgépre van önnek szüksége,

ha többet és olcsóbban akar termelni

„RECORD DRILL” sorvetőgép

„RECORD VIII” sorvető és sortrágyázógép

Sorban vet!

Sorban trágyáz!

UJDONSÁG! 32 soros traktorvontatású sorvető- és sortrágyázógép
Gyártja az **ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T.**

BUDAPEST, VI., VÁCI-UT 19. :: TELEFON: Lipót 909—34.

Városi mintaraktár: VI., Vilmos császár-ut 65.

Fióktelep: Székesiekhérvár, Nagy Sándor-utca 9.

ujdonság 12—36, tömör csiperkegomba 200—400, ehető tonórugomba 100—300, szekfűgomba 100—260, étivargánygomba 150—300, hónapos-retek csomója 5—10, jánosnapiretek 2—8, jánosnapiretek kilogrammja 10—20, ugorka, hazai ujdonság 40—120, ecetes ugorka 100—140, kovászos 160—240, vizes 75—80 fillér kilogrammonként, apró hegyes zöldpaprika darabja 3—10, tölteni való 10—30, savanyított zöldpaprika kilogrammja 80—180, főzőtök 14—30, gyaluit 30—50, paradicsom, hazai ujdonság 200—260, zöldbab 40—90, hüvelyes zöldborsó 18—40, kifejtett zöldborsó 60—100, spárga 40—160, sóska 30—50, tisztított paraj 26—60, gyökeres 15—26 fillér kilogrammonként, főzött paradicsom literje 80—100 fillér literenként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Közönséges alma 40—60, közönséges körte 30—100, szilvaiz 136—160, gyümölcsiz 140—400, ropogós cseresznye 30—100, lágy 15—70, nagyszemű meggy 38—120, aprószemű 20—50, kajszinbarack, ujdonság 50—150, málna 100—220, erdei szamóca 120—280, nemesített kerti eper 80—90, ribizli 30—60, pöszméte 30—70, keményhéjú dió 90—140, zöld dió 40—100, dióbél 360—600, héjazott mogyoró 300—380, héjazott mandula 560—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemes paprika 480—560, félédes, gulyás 380—480, rózsapaprika 280—400, erős 200—280, kereskedelmi 150—220, kék mák 110—115, közönséges mák 100—120, pergetett méz 240—260, házi sziniszappan 140—180, közönséges háziszappan 96—128 fillér kilogrammonként.

Paprikapiac. Termelői árak Szegeden: Csöves paprika füzérenként 3.80—5, édesnemes paprika kg-ként 2.60—3, félédes paprika kg-ként 1.92—2.16, rózsapaprika kg-ként 1.36—1.60, másodrendű paprika kg-ként 0.52—0.72, harmadrendű paprika kg-ként 0.24—0.42 pengő. — **Kalocsán:** Csöves paprika kg-ként 1—1.20, édesnemes paprika kg-ként 2.24—2.50, rózsapaprika kg-ként 1.10—1.40, másodrendű paprika kg-ként 0.60—1.08, harmadrendű paprika kg-ként 0.40—0.50 pengő.

Papiac. Erdélyi kétéves bükkhasáb 230—250 pengő, szlovenszki áru 1250—1640 csehkorona, jugoszláv tűzifa 2300—2500 dinár vagononként a magyar határon. A fenyőfaárak köbméterenként 2—3 pengővel drágultak, keményfában a forgalom egészen csekély.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára július hó 16-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. — *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.90 (28.05); dollár 5.70 (5.72); hollandi forint 2.30 (2.31); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10^{45/100} (1.10^{85/100}) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* Csehkorona 16.95 (17.03); szerb dinár 10.04 (10.10); francia frank 22.60 (22.80); lengyel zloty 64.15 (64.45); román lei 3.48 (3.53); olasz lira 30.20 (30.45); osztrák schilling 80.80 (81.15) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.30 (23.40); ezüst egykoronás 0.42 (0.44); régi forint 1.13 (1.14); ezüst ötkoronás 2.20 (2.30) pengő darabonként.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR

Kitűnő gyártmányú
szőlőpermetezők

legolcsóbb áron beszerezhetők

SZONTÁGH PÁL rézáruraktár

Cégtulajdonos: TERÉNY S.-né.

Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám.

Telefon: József 362—17.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: OSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egerirtó „RATINOL“

sváb, ruszai-, csótány-
irtószer,

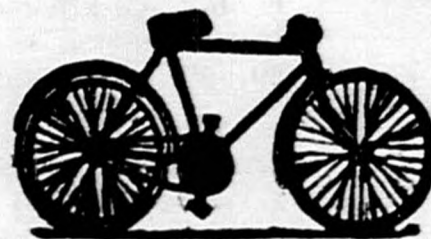
biztos hatású irtószer, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja

Ratinol Laboratorium, Budapest

VII., Murányi-utca 36. szám.

A világot 32 év óta THE CHAMPION urak eredeti angol

kerékpárokat mélyen leszállítva, havi 20—30 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpa, nyergelánc, pedálokat nagyban gyári áron szállítunk.

Külső gumi 6.80 Pengőtől belső gumi 2.10 P-től. Gyermekek biciklik olcsón kaphatók.

Láng Jakab és Fia kerékpárnagykereskedők, Budapest, József-körút 41. — Ingyen küldi a 700 képes árjegyzékét. Alapítva 1869.

A legelőkérdés és annak fontossága

Írta: Dr. Piukovich József
Pestvármegye tb. főszolgabírája.

Ára 8 pengő

Ez a rendkívül becses mű azt az utat igyekszik megkeresni, amelyen a nagyjelentőségű kérdés a szükséges orvoslást megtalálhatja és az anynyira fontos legelőkérdésnek javulását kedvezőbb körülmények közé óhajta hozni. Kapható A VASÁRNAP könyvostályaánál, Budapest, Ó-u. 10.

Ruházati szükségletét legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetek, fehérneműre, ágyneműre való chiffon, vászon, zephir, kanavász, szabókellékek, kész fehérneműk és felsőruhák, ugyszintén mindennemű rövid-, kézmű-, kontekció- és diszműárúk, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkásbakancsok.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrökből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrökből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhethők be a

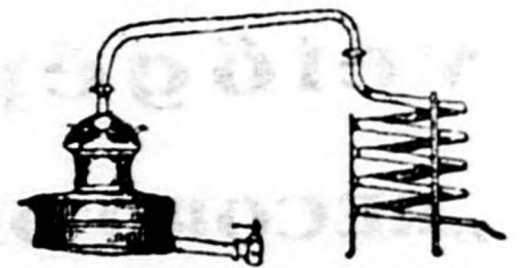
„HANGYA“ ruházati és diszműárusztályánál.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszálók

marokrakó és kévekötő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gözcséplőkészletek, szecsavágók, répavágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhethők be legjutányosabban.

Gyűjtsünk előfizetőket a „Vasárnap“ számára!

MÁTHÉ ANDRÁS

vörösrézüzem gyára. Újpest, Károly-u. 17.

Legmodernebb pálinkafőző készülékek raktára. Telefon: Újpest 28. szám. Nyugattól B. villamossal.

Kérjen árajánlatot.

Szakorvosi -rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüstsalvarsan-oltás
Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussai szembent.)

Kölcsönt óhajtók fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz Budapest, Erzsébet-körút 2. Tel. J 418-79
Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd amortizációs kölcsönt 7½ százalékos típusban készpénzben is. Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre kisbirtokosok is. Kölcsönt ajánlhat jutalékban részesítünk.